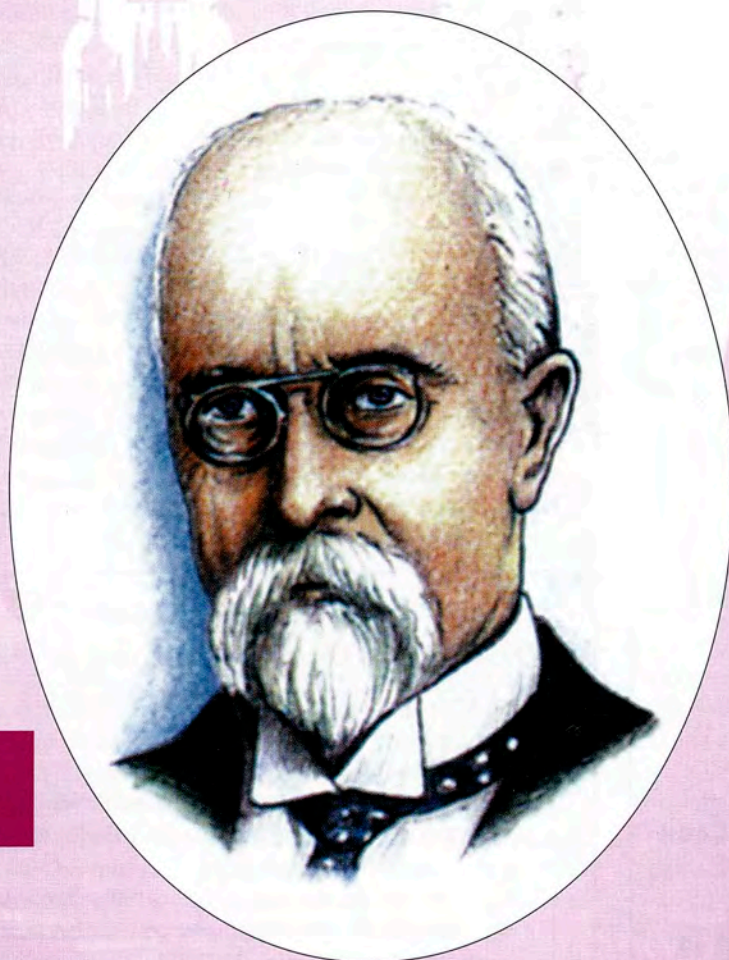

KULTURNÍ MĚSÍČNÍK ČECHŮ A SLOVÁKŮ V RAKOUSKU

KLUB

3 - Březen 2000

19. ročník

Z obsahu:

Rozhovor s Radko Pavlovcem

150. výročí T. G. Masaryka

Výzva Československého ústavu zahraničního

Úspěch českých aerolinek

Zdravotnictví má již osmého ministra

Kontakt-Forum volilo

- novým předsedou byl zvolen Jan Brabenec, místopředsedkyní Mgr. Zuzana Brejchová a pokladní Miroslava Snášelová. Přejeme jim mnoho úspěchů do jejich další práce.

Ještě bychom Vás chtěli upozornit na návštěvu senátorů Stálé komise Senátu pro krajany žijící v zahraničí, kteří přijedou na pozvání Kulturního klubu. Mimo jiné poctí svou přítomností slavnostní akt k oslavě 150. výročí narození TGM u jeho desky, dále navštíví slavnostní koncert, který pořádně společně s Českým centrem v mramorovém sále velvyslanectví. A 8. března máte na setkání se senátory v Českém centru další možnost výměny názorů, kladení dotazů a přání. Sestavení delegace: vedoucím je senátor MUDr Milan ŠPAČEK, dále senátor Bohumil Kulhánek, senátor Zdeněk Klausner, senátor Vítězslav Matuška a Prof. Jindřich Volek, poradce.

Přijďte, na shledanou se těší
Výbor a redakce

Vážení čtenáři,

v posledních dnech jsme dostávali znepokojivé a starostlivé dopisy a na záznamníku se hromadily otázky, co je z měsíčníkem. Musíme přiznat, že k naší radosti byly skoro všechny dotazy velice pozitivní. Rozhodli jsme se jeden z dopisů ve zkráceném znění otisknout:

Vážení přátelé!

Vždy se těším na váš Kulturní měsíčník, ale již je únor a žádný jsem neobdržela. Z jakého důvodu? Co se stalo? Jestli jsou potíže s vydáváním, souhlasím se zvýšením poplatku. Byla by velká škoda, kdyby zanikla tato spojnice informací, předávání zkušeností, vzpomínek, událostí, novostí, zábav a povzbuzení. V rámci mých časových možností jsem doposud neměla možnost zúčastnit se pro mne často velmi lákavých a zajímavých akcí, které jste připravili. Jak se o nich jinak dozvím?

Anna Voldřich

Nově přepracovaný časopis mezitím vyšel a my doufáme, že jste s jeho vzhledem a formou spokojeni. Děkujeme všem, kteří projevíli zájem o budoucnost našeho měsíčníku, za jejich důvěru a věrnost a upřímně děkujeme za nezištně nabízenou pomoc. Naše práce není tak snadná, jak by se na první pohled možná zdálo - pracujeme ve volném čase, kterého nemá nikdo nazbyt, a proto nás Vaše dotazy a dopisy velice povzbudily a utvrdily v tom, že máme v naší práci pokračovat.

Poradní sbor byl v poslední době velmi častým tématem různých diskuzí. Dost hlasitě bylo vyčítáno, že se o poradním sboru nic nepíše. Vždy a rádi jsme naše čtenáře na stránkách časopisu informovali, pokládáme to za naši povinnost; ale referovat můžeme pouze o tom, u čeho jsme a o čem víme. Smrtí pana Mag. Přemysla Janýra jsme se dostali do nezáviděníhodné situace. Po dobu čekání na ustanovení nového poradního sboru jsme náš hlas "ztratili", tato funkce není přenosná. Od 10. prosince 1999 však Kulturní klub zastupuje paní Mag. Zdena Sklenářová, která je zároveň jeho šéfredaktorkou a která Vás tudíž bude pravidelně o činnosti poradního sboru informovat.

**KULTURNÍ KLUB
VÁS SÁDEČNĚ ZVE NA
KOMEDII**

FRANTIŠEK RINGO ČECH

DÍVČÍ VÁLKA

**v PÁTEK, 17. 3. 2000
v 19.30 HOD.**

**v ČESKÉ ŠKOLE KOMENSKÝ,
SEBASTIANPLATZ 3, 1030
VÍDEŇ**

**OBJEDNÁVKY: JANA PELZER,
TEL.: 71 86 016**

**Kulturní klub Čechů a Slováků v Rakousku
pod záštitou pana velvyslance ČR
Jiřího Gruši**

si Vás dovoluje pozvat na vzpomínkový akt
u příležitosti 150. výročí narození T.G. Masaryka

za účasti pana velvyslance SR Lubora Bystrického,
delegace Stálé komise pod vedením senátora Milana Špačka,
a představitelů rakouského veřejného a kulturního života

hudební vložka souboru české školy Komenský

úterý, 7. března 2000 ve 14,00 hodin
u pamětní desky TGM

1010 Vídeň, roh Jungferngasse -Petersplatz

7. března slavnostní koncert s Českým centrem
pod záštitou pana velvyslance ČR Jiřího Gruši

se koná na Velvyslanectví České republiky
Penzingerstr. 11 - 13, 1140 Vídeň

Jak dlouhá je cesta od profese zedníka k funkci Pověřence

O tom jsme se dozvěděli při povídání s naším dnešním hostem Radko Pavlovcem. Obor zedník si vybral z nabízených možností v totalitním Československu, neboť o studiu si mohl nechat jenom zdát. Celá rodina byla totiž na indexu. Vše ale dohonil v Rakousku. Při rozhodování o vysokoškolském studiu to vyhrála fyzika před biologií, neboť při fyzice se nemusely provádět pitvy. Radko Pavlovec však obrazně přece jen „pítval“, a to na poli ekologickém. Svě zkušenosti, poznatky z dlouholeté činnosti na uvedeném poli nyní zúročuje ve zcela neobvyklém profesním působení.

V současné době působíte jako Pověřenec Hornorakouské vlády pro otázky jaderných zařízení v sousedních zemích. Co vše je myšleno pod pojmem „jaderné zařízení“?

R. Pavlovec: Jednak jaderné elektrárny, ale potom i skladování radioaktivních materiálů. K tomu přistupuje i politika, např. energetická politika, která se zabývá těmito problémy.

Proč se zabýváte problematikou jaderné energie? Je to Vaše profese?

R. Pavlovec: K dané skutečnosti mám přístup z několika stran. Jednak je to přístup profesní, neboť jsem na Technické universitě studoval technickou fyziku, od mladých let mě přitahovala problematika životního prostředí. Dále mě zajímala ekonomika v oblasti energie, tzn. efektivní využití energie.

Co jste musel prokázat, že jste byl zmocněn k výkonu funkce Pověřence pro otázky jaderných zařízení?

R. Pavlovec: Tato funkce byla zřízena Hornorakouskou zemskou vládou rozhodnutím Landtagu na začátku roku 1998. V lednu byl vypsán konkurs, jehož se zúčastnilo kolem šedesáti uchazečů. Nejdříve museli účastníci konkursu předložit zprávu o svých dosavadních znalostech, kvalifikaci, zkušenostech a činnosti. Potom následoval hearing před Výborem pro životního prostředí Hornorakouského zemského sněmu. Tam bylo vybráno pět kandidátů. V této pětičce jsem byl na prvním místě, byl jsem tedy doporučen Výborem pro životní prostředí Hornorakouské vlády jako kandidát na funkci Pověřence pro otázky jaderných zařízení. Hornorakouská zemská vláda mohla sice rozhodnout jinak, ale doporučení Výboru pro životní prostředí vyhověla.

Jste jediným Pověřencem pro otázky jaderných zařízení v Horním Rakousku?

R. Pavlovec: Ano, je to nová forma práce, jsem odpovědný přímo zemskému hejtmanovi a Zemské radě pro životní prostředí.

V titulu funkce je uvedeno určení „...v sousedních zemích...“.

O které země se jedná?

R. Pavlovec: Principiálně to není omezeno, může se to týkat všech sousedních zemí Rakouska, nejen Horního Rakouska. V centru pozornosti však stojí především Česká republika a problematika jaderné elektrárny Temelín.

Lze stručně sdělit, co je náplní Vaší práce?

R. Pavlovec: Je to velmi obsáhlé. Počínáje analýzou situace, návrhy politických řešení pro Hornorakouskou vládu, zastupování země Horního Rakouska v grémiích, která se toho týkají, tzn. např. v bilaterální komisi, vyjednávání na všech úrovních až po evropskou komisi. Je to ale na druhé straně vypracovávání studií, práce s médii, neboť výsledky, ke kterým se dospěje, je třeba znázornit, zveřejnit. Zmíněné spektrum práce zahrnuje samozřejmě koordinaci a organizaci této činnosti. Náplň práce je více než bohatá.

Jak vypadá Váš pracovní den?

R. Pavlovec: Těžko mohu hovořit o pracovním dnu, neboť každý den je jiný. Snadněji lze charakterizovat pracovní týden. Ten je rozdělený na dvě poloviny. Jednu strávím v mé kanceláři v Linci, druhou polovinu v kanceláři v Praze. Pochopitelně se průběh velmi často mění, jsem hodně na cestách. Snažím se cestovat především vlakem, kde mohu čas využít k psaní, neboť mám vždy s

sebou počítač.

Jak dlouho jste v Rakousku?

R. Pavlovec: Narodil jsem se v Československu, do Rakouska přišla naše rodina v roce 1978, takže jsem větší část života strávil v Rakousku. Od roku 1989 jsem opět často vyjížděl do České republiky, mohl bych vlastně říci, že v současné době začíná být můj pobyt v obou zemích půl na půl.

Jak jsou přijímáni takoví pověřenci v oněch sousedních zemích? Jaká instituce je Vám v těchto zemích příslušná?

R. Pavlovec: Na české straně neexistuje něco porovnatelného. Mými partnery a institucemi, se kterými jsem nejčastěji v kontaktu, jsou ministerstva, např. Ministerstvo průmyslu a obchodu, Ministerstvo financí, Úřad jaderného dozoru a dále firmy, které podnikají v této oblasti. Do tohoto okruhu spadá samozřejmě i Parlament a Senát České republiky, kam se snažím dodávat informace, jež nemohou být získány z domácího trhu.

Jste Rakušan českého původu, který Čechům udílí jistá doporučení. Pociťte také onen odmítavý postoj tammích lidí vůči emigrantům, kteří přišli s nějakým nápadem, anebo se kriticky vyjadřovali k různorodým situacím v ČR?

R. Pavlovec: Myslím, že s tím se setkal každý, kdo se do České republiky po nějaké době vrátil. Protože již od roku 1989 jsem byl zde v daném oboru aktivní, měl jsem tyto zkušenosti takřka za sebou. Navíc byla situace u mě ještě něčím ozvláštňena. Po celou dobu komunistického režimu se naše rodina snažila klást odpor, takže nevidím důvod, proč bych si od nějakého člo-

věka v České republice měl nechat něco takového říci.

Domníváte se, že v České republice skutečně stojí a padá energetická situace s existencí jaderných elektráren?

R. Pavlovec: Je to opravdu klíčový problém, který bude určovat energetickou politiku minimálně na dvacet až třicet let. Mám obavu z ekonomických dopadů a pochopitelně neklid z bezpečnosti. Do jaderné elektrárny Temelín „teče“ zbytečně mnoho investic, které pak budou chybět jinde.

Jak na tuto „perspektivu“ reaguje Rakousko?

R. Pavlovec: Daná problematika se krystalizuje takovým způsobem, že se ukazuje, že za Temelínem stojí určitá lobby. Ta je od roku 1989 stále intaktní a snaží se nějakým způsobem za každou cenu prosadit investice do Temelína, tj. dostavbu a zprovoznění. Tedy Temelín není nějaký objektivní problém energetické politiky. Temelín je problémem toho, jak se Česká republika vypořádá s uvedenými skupinami, které jí de facto škodí. Dříve se tyto skupiny snažily znázorňovat rakouské straně Temelín jako něco, co je nutno dokončit, neboť jinak nebude v České republice dostatek elektrické energie. To vše se podařilo pomocí různých studií vyvrátit. Dnes se stále více odkrývá pravý důvod, proč se na tomto projektu ještě dále pracuje.

Děje se v ČR či jiných zemích něco nápadného ve směru hledání a využívání alternativních zdrojů energie?

R. Pavlovec: V České republice je hodně aktivit a aktivních lidí v této oblasti. Dochází zde ovšem ke známému problému, totiž že „dole“ se děje celkem hodně, ale státní politika je stále zatím taková, že těmto věcem nepřeje, že je brzdí. Opět zde nastupuje vliv určitých skupin na energetickou politiku, v jejichž zájmu stojí projekt Temelína. Kdyby došlo k masivní podpoře úspor a obnovitelných zdrojů, šance tohoto projektu by značně klesly, což však

tyto skupiny nechtějí dopustit. Pro Českou republiku podle našich průzkumů leží hlavní alternativa v objektivnějším využití elektrické energie, jedná se především o program náhrady přímotopů. Tento program bude prezentován zhruba za dva měsíce.

Myslíte si, že je obecně možné být jen pro, anebo jen proti atomové energii?

R. Pavlovec: Často jsem o tom přemýšlel. Když si promyslím všechna pozitiva a negativa, je mé rozhodnutí jednoduché, tedy jednoznačně proti jaderné energii. Nemohu pochopit jeden klíčový bod u zastánců využívání tohoto druhu energie. Totiž, jak si někdo dokáže vzít na svědomí to, že ohrožuje svojí činností životy miliónů lidí, ale v případě havárie, jak jsme viděli v Černobylu, není schopen za tyto důsledky převzít odpovědnost. Domnívám se, že neexistuje země, která by nemohla využívat energii ze spektra klasických zdrojů a byla tak donucena dát přednost jaderné energii. Problémem číslo jedna u jaderných elektráren je radioaktivní odpad. Nedávno proběhla v tisku zpráva o úspěšném pokusu v Americe, kde se podařilo vyprodukovat určité bakterie, které tento radioaktivní odpad „požirají“.

Zůstaly by i po takovém nasazení jaderné elektrárny nebezpečnými?

R. Pavlovec: Jaderné elektrárny mají dva hlavní problémy. Jeden je bezpečnost provozu, tzn. nebezpečí velkoplošné havárie jako jsme zažili v Černobylu, druhá věc je radioaktivní odpad. Kdyby se tedy vyřešil jeden problém, zůstává nadále problémem druhý. Za tu dobu, co intenzivně sleduji danou problematiku, a to je již více než deset let, jsem zažil asi pět takových návrhů řešení. Domnívám se, že jaderná lobby periodicky vydává takové podobné zprávy, aby nějakým způsobem zakryla skutečnost, že do dnešního dne nemá absolutně žádné řešení, ani výhledově, jak by se tato problematika dala vyřešit. I tato teorie s bakteriemi je prapodivná, neboť žádná bakterie není schopna ovlivnit

procesy uvnitř atomu. Zažil jsem i jiné teorie, např. centrální sklad radioaktivního odpadu někde na Tichomořských ostrovech a podobné jiné věci. Každý tento nápad zapadl zhruba po dvou letech, ale v mezidobí byl využíván všemi manažery těchto společností, aby bylo doloženo, že na řešení se pracuje.

Rakousko má Pověření pro otázky jaderných zařízení. Má třeba podobný úřad Belgie či Švýcarsko pro otázky jaderných zařízení ve Francii?

R. Pavlovec: Pokud vím, ne. Myslím, že se zde, v Rakousku, jedná o jakýsi evropský unikát. V zemích Evropské unie fungují jisté mechanismy, pomocí nichž se vyměňují informace o těchto zařízeních, např. na státní úrovni mezi Německem a Francií běží procesy, při nichž se posuzují jaderné elektrárny. Kromě toho v Evropské unii neexistují žádné nové projekty výstavby jaderných elektráren, takže problematika ohrožení nestává, což je jedním z důvodů, proč mezi zeměmi EU konflikty tohoto typu nevznikají.

V rámci své funkce převážně cestujete. Jak vypadá Vaše dovolená? Také cestujete?

R. Pavlovec: Bohužel od doby, co jsem ve funkci, jsem dovolenou nezažil. Pracovní vytížení je šedesát až sedmdesát hodin týdně, volného času minimum. Cestuji velmi rád, ale již zmíněné pracovní vytížení mi zatím nějaké cestování ve smyslu dovolené neumožnilo. Ideální dovolená je u mě spojena se dvěma představami. Buď delší dovolená v nějaké neporušené, zajímavé krajině, kde se mohu pohybovat spíše jednoduššími prostředky. Druhá možnost je nějaké zajímavé město, kde člověk stráví nějakou dobu.

Které země jste už navštívil a které byste rád viděl?

R. Pavlovec: Navštívil jsem většinu evropských zemí, zatím jsem se nedostal do USA. Velmi rád bych navštívil Kanadu a Aljašku.

Jak kompenzujete enormní pracovní

zřízení? Jaké jsou Vaše koničky?

R. Pavlovec: Spektrum je celkem široké. Jednak je to digitální fotografie, ze sportu tenis, cyklistika. Mám rád hudbu, hraji na klavír a kytaru.

Zmínil jste se o sportu, ale ve Vaší odpovědi chybí uvedení ještě jednoho zájmu, který Vaši rodinu v české menšině ve Vídni proslavil.

R. Pavlovec: Ano, je to skauting. Jako student střední a vysoké školy jsem se této činnosti mohl věnovat, dnes je to problematické. Stěžejní roli zde stále hrají mí rodiče a bratr, kteří „vychovali“ i potřebné nové nástupce. V centru našeho skautingu je pobyt v přírodě, zájem o naše tábory je neměnný. Této naší orientaci se svého času dosti podívovali v ČR, neboť podle jejich představ se skautové mají pravidelně setkávat v klubovně, a to jednou až dvakrát týdně. Postupně i oni zjistili, že tato praxe se do dnešních let nehodí, neboť je obtížné přimět mladé lidi k podobné pravidelnosti. Je třeba modernizo-

vat práci, změnit přístupy.

Nejsou návštěvy jaderných zařízení určitým rizikem?

R. Pavlovec: Krátké návštěvy v těchto zařízeních jsou bez nějakého problému, neboť všechna tato zařízení mají uvnitř velmi přesné systémy kontroly. Člověk, který však v takovém zařízení delší dobu pracuje, je určitým zdravotním rizikům vystaven.

Přicházíte do styku s mnoha představiteli v ČR. Bývá častým jevem fakt, že u nich dochází k oddělování osobního a oficiálního pohledu na věc?

R. Pavlovec: Určitým způsobem to takto funguje. Člověk je pak zklaman, když tento rozpor zažije. Na profesionální úrovni však tento „zážitek“ nesmí mít žádný dopad, tzn. žádné následky.

Kdo z ekologů na české straně je nejnámější?

R. Pavlovec: Je to celá řada osob či hnutí, např. hnutí Duha, které má

sídlo v Brně, je neaktivnější v celé České republice.

Jaké je Vaše největší přání?

R. Pavlovec: Přání typu mít velké auto nebo vyhrát, nemám. Je to spíše přání všeobecné. Rád bych nějakým způsobem přispěl k tomu, abychom tady, v Evropě, žili klidněji a bez ohrožení.

Jste politicky organizován?

R. Pavlovec: Ne. Zůstal jsem nezávislým. To byla mj. také jedna z podmínek mé funkce, neboť musím vyjednávat se všemi stranami, frakcemi a v tomto smyslu je nezávislost výhodou.

Zmínil jste se, že jste se učil zedníkem. Uměl byste postavit dům?

R. Pavlovec: Učil jsem se pouze jeden rok, ale měl jsem tak dobrého mistra, u něhož jsem se tolik naučil, že bych skutečně dovedl postavit dům. Jsem rád, že jsem se tehdy pro toto řemeslo rozhodl.

Děkuji Vám za rozhovor.

Rozmlouvala Dr. M. Brandeis.

T. G. Masaryk Evropan světoobčan

Rok 2000 je zároveň rokem 150. výročí narození Tomáše Masaryka.

V dospělosti, po sňatku s Američankou Charlottou Garrigueovou, přijal mladý Tomáš ke svému příjmení i rodné jméno své choti. Od té doby vystupoval rodák z jihomoravského Hodonína do povědomí světa jako Tomáš Garrigue Masaryk; pro mnohé i jen zkratkou svého jména, jako TGM.

V roce 1882 přechází dvaatřicetiletý Masaryk z Vídně jako profesor filosofie na pražskou universitu. Přišel člověk vzdělaný, energický. Brzy se ukázalo, že i muž pozoruhodných mravních kvalit. Ještě ve Vídni, jako pětadvacetiletý, napsal do svého životopisu, že není veliké, co není pravdivé. A rovněž ještě ve Vídni, v roce 1881, si poznamenal do svých deníkových zápisů: „Beneide diejenigen, die mit Tinte schreiben können; ich schreibe jede Lappalie mit Herzblut“. Život v pravdě, nepovrchní, osvícený přístup k problémům života, přístup diktovaný láskou ducha enormně pracovitého, tvořivého, se stal Masarykovi již tenkrát devizou, celožitelným krédem.

Jako myslitel, politik a státník se Masaryk zapsal ve své době výrazně nejen do dějin českých a československých, ale nejedním činem i do análů dějin evropských a světových.

Masaryk měl Rakousko rád! K tomuto závěru přivádí studium dějinných skutečností. Připomeňme si znovu i Masarykova slova z roku 1929 vydavateli revue Das Neue Europa.

“Rakousko je docela zvláštní zjev, jehož zachování může pro lidstvo být jen užitečné. Vžil jsem se příliš do rakouské kultury, než abych s Grillparzerem a Raimundem a mnoha jinými spisovateli necítil, že Rakousko je kulturní klenot, jež ztratit by bylo žalostné”.

“U nás na Moravě”

Letost v lednu - jako každý rok - jsme byli na Moravě, kde jsme se zúčastnili kurzu češtiny.

Někdy jedeme během polední přestávky do Třebíče, jdeme procházet, nebo se jen učíme...

Jednoho dne, počasí bylo nádherné, nebe modré, slunce svítilo, sníh se třpytil - dva ze skupiny šli na procházku, která vedla okolo nádraží. V tom okamžiku, když přišli na nádraží, odjížděl vlak. Ale průvodčí je uviděl, zapískal a vlak zase stál. Zklamání bylo veliké, protože oni nechtěli jet vlakem.

Chtěla bych mít takové laskavé průvodčí ve Vídni. Neřeknu které nádraží to bylo, protože nevím, jestli průvodčí to směl udělat. Na každý pád to byl - podle mého názoru - typický a příjemný zážitek “U nás na Moravě”

Uta Nehonsky

Poznámka redakce: mateřštinou čtenářky není čeština

Písně ztraceného ráje

Upozorňujeme na dva pořady, které se uskuteční v klubovně české školy Komenský Vídeň 3., Sebastianplatz 3. Po delší době se opět setkáme ve Vídni s večerem poezie: Vystupující hosté obou pořadů jsou pan Alfréd Strejček a pan Štěpán Rak - kytara.

První pořad - MÁCHOVSKÉ NOKTURNO - bude v úterý 28. března 2000 v 19,30 hod.

Na pořadu je výběr z díla básníka lásky a mládí romantika Karla Hynka Máchy. Přes jeho krátký život (1810 - 1836) byl básníkem v Čechách nezvykle mohutné literární invence a právem se stal zakladatelem moderní české poezie. "MÁCHOVSKÉ NOKTURNO" se již několik let s úspěchem uvádí v České republice.

Druhý pořad "HOŠI OD BOBŘÍ ŘEKY" se koná ve středu 29. března 2000 v 18,30 hod.

Je to pořad nevšední. Jaroslav Foglar byl spisovatel mládeže a dožil se vysokého věku devadesáti let. Jeho nestárnoucí dílo poutá čtenáře od deseti až do věku pokročilého, a je poutem přátelství a lásky k přírodě. Spolu s kytarou a zobcovou flétnou se otvírá divákovi cesta od člověka k člověku. Není nám toho třeba ?

Doufáme, že v měsíci březnu vás množství pořadů neodradí od návštěvy. Těšíme se nashledanou. Jaroslav Kolář

Vstupenky na oba pořady zajistíte pod tel.č. 87-99-712 - Jaroslav Kolář

Kursy češtiny

Čeština - pro začátečníky i pokročilé.
tel.č.: 40 89 41

Dr. Brandeis

Čeština - pro začátečníky i pokročilé.
tel.č.: 60 23 651

Dr. Malá

Slovenčina - poriada Slovensky inštitút. Začiatocníci a pokročilí, individuálne alebo v malých skupinách, rýchlokurzy. Informácie a prihlášky na tel.č. 535 40 57 alebo osobne v Slovenskom inštitúte, Wipplingerstr. 24-26, 1010 Viedeň.

Niterně blízký vztah měl i k samé Vídni. Doklady o tom rovněž existují. V dubnu dvaadvacátého roku referoval vyslanec Marek po rozhovoru s Masarykem do Vídně "Er freue sich ungemein Wien zu sehen und auch wiederum mit dem Herren Bundespräsidenten plaudern zu können". O několik měsíců později, v srpnu 1922, poskytl rozhovor redaktorovi deníku Neue Frei Presse, který napsal, že Masarykovy názory na těžkou situaci Rakouska jsou vedeny jeho nejvřelejší sympatií k Vídni, v níž dlouhá léta žil (1869-1882). Stejněmu vydavateli na otázku redaktora listu, zda si nepřeje, aby on, redaktor, tlumočil Rakušanům jeho přátelství k nim, odpověděl s úsměvem: "Das ist nicht notwendig, Freundschaft zu Österreich ist mein eigenestes Interesse".

Optimální řešení viděl TGM v tom, aby Rakousko i Československo zůstaly státy samostatnými, svobodnými a přitom spolu úzce politicky, ekonomicky a kulturně spolupracovaly.

TGM vize budoucnosti Evropy: Evropa může a musí být jednou velkou dohodou velkých i malých národů.

Karl Popper napsal v roce 1945 v knize Otevřená společnost a její nepřítel, že "Masarykovo Československo bylo zřejmě jedním z nejlepších a nejdemokratičtějších států, které kdy existovaly". A když v roce 1994 navštívil Prahu krátce před svou smrtí, přednesl v pražském Karolinu projev, v němž citovaný soud ještě zesílil. "Masarykovo Československo mu bylo nade vše pochybnost neobjevenější ze všech společností, které kdy v Evropě spatřily světlo světa".

Masarykovi šlo opravdu o hledání míru a pokoje v životě, o svého druhu harmonii ve světě obtíženém nekonečným množstvím problémů a sporů. Ale zároveň je u něj s touto prapodstatou neodmyslitelně a trvale spjata jeho "bezohledné" úsilí poznávat pravdy života a na základě dosaženého poznání pak vždy, pokud možno za každých okolností odporovat zlému.

(výňatky z knihy Jaroslava Opata)

Sokolský masopust

V sobotu 12. února byla Slovanská beseda zadána. Sokol III, XI pořádal masopustní setkání svých členů a přátel. Organizátoři setkání nabídli přítomným program ve třech blocích. Protagonistkami programu byly p. L. Libalová a p. N. Štěrbová. Jejich přičiněním se přítomné publikum přeneslo do doby kolem roku 1900. Za zvuků temperamentní hudby J. J. Offenbacha vneslo do sálu správnou náladu trio půvabných tanečnic - dobově oděných mužů - při kouzelném pokusu o zvládnutí ohnivého kankánu. Dobrou náladu pak podpořily krátké prozaické a básnické texty, které se mihotaly milými erotickými narážkami. Sítířlavě je s úspěchem přednášely uvedené průvodkyně večera. "Lehká" literatura byla vystřídána hudebními čísly, které doprovázeli manželé Seiovi /klavír, akordeon/. Po přestávce jsme vyslechli několik ukávek z okruhu českého kabaretu / E. Bass/ a pak přišel ten nejžádanější blok, staročeské písničky a tanec. Nutno ještě podotknout, že o výbornou náladu se zasloužil bohatý buffet s chlebičky, různorodými nápoji a nezbytným "mélšpajz" s neméně vynikající obsluhou. mb

Ministerstvo ZV ČR informuje:

Stejně jako v předchozích letech nabízí ministerstvo ZV ČR ve vzdělávacím středisku Univerzity Karlovy v Dobrušce jazykové kurzy češtiny. Finanční náklady jsou hrazeny vládou ČR. Základním kritériem pro rozhodnutí o přijetí do kurzu je využití češtiny ve prospěch širší krajské komunity. Termín : 27. července do 25. srpna 2000 Dobruška, CZ

Věkový limit : 18 let ! V tomto roce bude otevřená třída i pro úplné začátečníky. Pro případ zájmu rodinných příslušníků nebo přátel o ubytování ve studijním středisku - jedna noc stojí cca 120,- Kč-, je nutno včas požádat.

Přihlášení je možné nejpozději do 15. dubna 2000 !

Přihlášku a bližší informace získáte v kanceláři Kulturního klubu

Výzva Československého ústavu zahraničního - sbírka

Informace o projektu socha T.G. Masaryka pro Mexiko

O pojmenování jedné z hlavních tříd Mexiko City se zasloužil v roce 1936 tehdejší prezident Mexika pan Cárdenas Lázaro (1934- 1940), který osobnost prezidenta ČSR a jeho filozofické názory obdivoval a s prezidentem si i dopisoval.

S myšlenkou umístit na Avenida Presidente Masaryk bustu nebo sochu TGM přišli v roce 1968 čeští krajané v Mexiku, shromáždit dostatečné prostředky se jim však nepodařilo. Výsledkem jejich snažení bylo v roce 1990 umístění pamětní desky.

Myšlenka na vztyčení sochy žila dále a sílila s blížícím se 150. výročí narození TGM.

V roce 1998 se shodla krajská Sdružení T.G. Masaryka v Mexiku, velvyslanectví České republiky v Mexiku, odbor kulturních a krajských vztahů Ministerstva zahraničních věcí České republiky a Československý ústav zahraniční na spolupráci při realizaci tohoto projektu.

Koordinací byl pověřen ČÚZ. Čs. Zastupitelskému úřadu v Mexiku se úspěšně daří řešit otázky umístění sochy a s tím spojené technické problémy. Československý ústav zahraniční získal povolení k veřejné sbírce.

Příspěvek zašlete na účelové konto ČSÚZ U ČSOB Praha 1, č.ú.: 27-0100568373/0300

Další informace: Československý ústav zahraniční, předseda Jaromír Štápot, P.O. Box 95, Karmelitská 25, 118 31 Praha 1, Tel: 57 3201 53, 57 3201 62

Vážení a milí krajané,

Klub přátel Rakouska v Praze vás co nejrůzněji zve k účasti na IX. výroční schůzi v sobotu dne 1.4. 2000 . Národní dům na Vinohradech - Raisův sál, nám. Míru 9, Praha 2.

Zahájení v 10,00 hod., projev hostů, kulturní příspěvek souboru LUCINKA, zpráva o činnosti za období 1998-1999, finanční zpráva, zpráva revizní komise, občerstvení, volba nového výboru, diskuse, usnesení, závěr (cca ve 14.00). Něco z dalších akcí: 23.03.2000 přednáška doc. Dr. Milana Hlaváčka, CSc., Děti císařovny Alžběty, v Muzeu hl. Města Prahy v 17,00.

27.04. přednáší heraldik V. Kulle - pamětihodnosti města Hornu - Rakouský kulturní institut, Jungmannovo nám. 18, Praha 1, v 17,00.

Výbor Klubu přátel Rakouska v Praze se pravidelně schází každou první a třetí středu v měsíci v Klubovně v Navrátilově ulici č.9, vždy v 17,00 hod.

Naši krajané jsou vždy vítanými hosty. Jménem výboru se na vás těší ing. Věra Bombová - předsedkyně.

Konzultativní rada - informace

Byla ustanovena při Stále komisi pro krajany žijící v zahraničí při Senátu v druhé polovině roku 1999 díky obětavé organizační práci předsedy Komise MUDr. M. Špačka a tajemníka Komise PhDr. J. Volka.

Po mnoha letech ignorace se podařilo Komisi prostřednictvím KR**) zapojit čs. krajany do jednání o nich - zatím se jednalo o nich bez nich. KR je poradním orgánem Komise a soustřeďuje krajany ze všech zemí, kteří mají o práci s Komisí zájem, jsou odborně zdatní a jsou ochotni si náklady na práci hradit ze svých financí. Členství nepřináší žádné výhody jednotlivcům ani spolkům, jeden z hlavních cílů je pomoc České republice. Komise vypracovala AGENDU 2000 - návrh činnosti dle ní byla zhruba rozdělena "agenda" jednotlivých členů KR v Rakousku.

MUDr. J. Petřík *)- tel. :9821043 Domy krajanů, muzea, odstranění diskriminace krajanů v ČR, muzeum Fr. Schubert Vysoká

Ing. K. Hanzl *)- tel.: 7071787-20 školství, vzdělání, škola, výměny mládeže, výchovné fondy, nadace

Ing. H. Basler *)- tel.:81100-5310 noviny, televize, České centrum, internet, knihy

Ota Koutný - tel.: 6671867 všechny neobsažené problémy

*)jmenovaní nejsou členy Nové Vlasti, **) konzultativní rada

Dr. Josef Stýblo zemřel

Dne 4. ledna 2000 náhle v Praze zemřel, ve věku nedožitých 79 let Dr. Josef Stýblo. Jmenovaný byl členem české menšiny ve Vídni. Vystudoval reálné gymnázium "Komenského", kde v roce 1939 maturoval. Během války byl totálně nasazen. Aktivně se zapojil do odbojové skupiny, kterou vedl a organizoval známý kněz P. Josef Pojar. Po náhodném odhalení této skupiny Gestapem, před Vánocemi 1944, byl uvězněn v koncentračním táboře Mathausen. Zde pobyl až do osvobození tábora americkou armádou. Po návratu z koncentračního tábora, se zapojil na krátkou dobu do znovu se rozvíjejícího menšinového hnutí. Byl mezi prvními příslušníky české menšiny, kteří v létě 1945 reemigrovali do ČSR. Dr. Josef Stýblo vystudoval v Praze fakultu novinářsko-sociální. Aktivně pak pracoval v odborovém hnutí. Po roce 1970, musel v důsledku tzv. "normalizace" opustit své zaměstnání. Pracoval pak až do své smrti jako tlumočnický a překladatel.

Dr. Stýblo udržoval stále dobré styky s příslušníky České menšiny ve Vídni a intenzivní styky se svými bývalými spolužáky a přáteli, rovněž absolventy škol Komenského ve Vídni. Vždy rád na své mládí a léta prožitá ve Vídni vzpomínal a stále se snažil kontakty se svými přáteli a spolužáky, ale i s vídeňskou menšinou udržet.

Zůstává v trvalé naší vzpomínce!

V.T.

"Rakousko je náš nejbližší partner"

Mezi přední organizátory česko - rakouských styků v oblasti soudnictví patří dr. Emil Krause, do r. 1999 předseda Krajského soudu Praha, kterému jsme položili několik otázek.

Jak byste charakterizoval průběh styků mezi českými a rakouskými soudci.

Po "sametové revoluci" v roce 1989 se mnozí čeští soudci vrátili ke svému povolání po mnoha letech, mnozí přišli do justice z jiných právnických povolání a velmi mnoho mladých přišlo z fakult. Ti všichni, ale i ti, kteří v justici setrvali z dřívějších dob a vítali změny přicházející do soudnictví se změnami politickými, byli hladoví po kontaktech s kolegy z demokratických států. Uskutečnily se semináře, které byly organizovány některými orgány Evropské unie, bilaterálně ministerstvy spravedlnosti nebo profesními soudcovskými organizacemi. Těmito způsoby došlo například ke kontaktům našich soudců se soudci z Francie, USA a Holandska. K nejrozsáhlejším a nejhlubším stykům ale došlo se soudci rakouskými. Tyto styky nevznikly z iniciativy ani ministerstev ani žádných jiných vysokých orgánů. Stačilo několik nadšenců na obou stranách hranic, kteří se kontaktovali sami. Vše začalo setkáním prezidenta Vrchního zemského soudu v Linci doktora Othmara Hanke s předsedou Krajského soudu v Českých Budějovicích dr. Miroslavem Sukdolem, ale během několika měsíců se setkávali prakticky všichni předsedové krajských soudů z Čech a Moravy s kolegy z Lince, Vídně, ale i ze Štýrského Hradce. Hlavní charakteristikou těchto styků byla neformálnost, nadšení a přátelskost. Vrchní zemský soud v Linci zorganizoval za posledních deset let čtyřicet seminářů pro české soudce. Každým rokem probíhaly týdenní studijně pracovní pobyty pro minimálně osm českých soudců u různých rakouských soudů a naopak osm rakouských soudců pobývalo u českých soudů. Semináře byly zpočátku obecně informační, jak jsme však začali poznávat systém a problémy partnera, přistupovalo se ke specializovaným mono-

tematickým seminářům za účasti špičkových odborníků z obou stran. Nutno říci, že bez podpory vídeňského ministerstva spravedlnosti by tento program být uskutečněn nemohl. Sluší se jmenovat ty, kteří se z rakouské strany nejvíce o tuto činnost zasloužili. Kromě již zmíněného předsedy OLG v Linci dr. Othmara Hanke, je třeba uvést viceprezidenta OLG Linz dr. Jakoba Gratzera, nynějšího prezidenta OLG dr. Hübnera, prezidenta Zemského soudu pro trestní věci ve Vídni dr. Güntera Woratsche, dr. Markela z Nejvyššího soudu ve Vídni a mnoho dalších by mohlo být jmenováno. Hluboké odborné kontakty přerostly v četná osobní přátelství. Snad ještě jeden příklad ilustrující charakter těchto styků: v roce 1991 jsem stál před úkolem rychle organizovat představbu a výstavbu soudních budov odpovídajících novým potřebám justice. Bez rozpaků jsem se obrátil dopisem na ministra spravedlnosti Michalka s prosbou o prohlídku některého moderního rakouského soudu. Obratem pan ministr odpověděl a zanedlouho jsme se skupinou architektů jeli do Steyeru "okouknout" moderní soudní budovu. Na večeri přijel prezident OLG dr. Hanke z Lince. Domluvili jsme se, že jsme oba "vyhnanci" - já byl vyhnán jako čtyřletý Čech ze Sudet v roce 1938, on jako sedmiletý syn německy hovořících rodičů z Českého Krumlova v roce 1945. Tento osud nás nerozděloval, ale naopak spojoval. Naším společným nepřítelem je nacionalismus, bez rozdílu zda český nebo německý. Snad je to v této době i trochu aktuální.

Jak hodnotíte dosavadní výsledky této spolupráce a co považujete za její největší přínos?

Plumocených seminářů v Linci bylo čtyřicet, každého se zúčastnilo dvacet pět českých soudců a i když vezmu v úvahu, že někteří se účastnili opakovaně, prošlo lineckými

semináři alespoň osm set českých soudců, tedy každý třetí český soudce. A to se ještě konaly semináře ve Vídni pro moravské kraje. Tedy vzájemné poznání z těchto seminářů a množství osobních přátelství považuji za to nejdůležitější. Samozřejmě poznání současného legislativního stavu u souseda, který měl ještě před padesáti lety (ano - do roku 1950) prakticky stejné předpisy hmotné právní i procesní, je pro obě strany mimořádně zajímavé. A to nejen pro soudce, ale především pro zákonodárce. Dává to mimořádnou příležitost vyvarovat se vývojových chyb souseda, a že takové chyby byly na obou stranách je rakouským i českým soudcům víc než jasné.

Co považujete za základní problémy sdílené rakouskou i českou justicí?

Je to problém rychlosti vyřizování trestních i občanskoprávních věcí a překonávání formalismu v procesních postupech. To druhé je ale úkol spíše pro zákonodárce. Podle mého názoru je současná rakouská justice méně "starorakouská" než česká. V Rakousku bylo v celém období po 2. světové válce přijato mnoho prvků, které pocházejí z jiných právních systémů než středoevropského. Procesní předpisy platné v současnosti v Rakousku jsou více vzdálené onomu společnému stavu z roku 1918 respektive z roku 1950.

Jak hodnotíte praktickou spolupráci mezi českou justicí a rakouskými orgány?

K tomu lze říci jediné - tato spolupráce byla dobrá i v době, kdy byl mezi našimi státy ostnatý drát. Vymoci třeba výživné od neplátcího tatínka se i v těchto dobách dařilo nejlépe právě z Rakouska. Je to způsobeno nepochybně příbuzností systému a stejnou právní kulturou.

Mohl byste srovnat v hlavních obrysech postavení soudců v České republice a v Rakousku?

Z hlediska nezávislosti soudců při vlastní rozhodovací činnosti rozdíl není. Rakouský, právě tak jako český soudce, je při rozhodování zcela nezávislý a pro tuto nezávis-

lost má vytvořeny právní i hmotné podmínky. Na české straně došlo sice k určitému narušení principu nezávislosti soudců odejmutím jejich tzv. čtrnáctých platů parlamentem, tedy orgánem moci zákonodárné, ale na praktickou možnost soudců rozhodovat nezávisle a nestranně to podle mého názoru vliv nemá. Velký rozdíl shledávám ovšem ve správě justice. V Rakousku, při zachování tradiční struktury správy justice orgánem moci výkonné, tedy ministerstvem spravedlnosti, existují relativně dokonalé samosprávné orgány - personální senáty. Nic takového u nás v Česku není, a ani nebude. V České republice se připravuje ustavení "soudcovské rady". Ta sice principiálně správu justice převezme z rukou ministerstva, ale jejími členy se mají stát nejen soudci, ale též politici. Rakouský systém "personálních senátů" složených výlučně ze soudců u každého sborového soudu považují za lepší. Nehrozí ovládnutí z centra. V Rakousku existující neodvolatelnost soudních funkcionářů (nejen soudců) je rovněž instrumentem nezávislosti, který u nás postrádáme. Český ministr spravedlnosti má právo odvolat předsedy soudů bez odůvodnění a také toto právo využívá.

Chystáte nějaké česko - rakouské akce v souvislosti s přípravou vstupu České republiky do EU ?

Tyto akce se už dokonce konaly, např. v květnu 1999 probíhal seminář v Linci právě věnovaný aplikaci též tzv. komunitárního práva národními soudci. Budoucnost celé další spolupráce speciálně s rakouskými kolegy je však nejistá. V současné době se v tomto směru zaměřuje ministerstvo spravedlnosti spíše na justici francouzskou případně z dalších evropských zemí.

Jak vidíte perspektivy dalšího rozvoje styků, jak by se mohly rozvíjet po případném vstupu České republiky do Evropské unie ?

Česko - rakouské styky v oblasti justice by byly velmi potřebné. Rakousko je náš nejbližší partner. Hovoří-li spolu např. anglický a český soudce, potom si nerozumí a nepomohou jazykové znalosti ani nejlepší tlumočník. Aby si porozuměli, musel by aspoň jeden z nich vystudovat právo v obou zemích. Jde tedy o různý obsah pojmů. Kolega doktor Woratsch z Vídně tvrdí, že si s českým soudcem odborně rozumí dokonce lépe než se soudcem ze SRN. Další rozvoj těchto styků mezi českými a rakouskými soudci je ovšem nejistý. Především ti entuzi-

asté, o kterých jsem hovořil, odcházejí postupně do důchodu. Na české straně byli, doufejme shodou okolností, prakticky všichni předsedové krajských soudů věnující se intenzivně této spolupráci ze svých řídicích funkcí ministrem spravedlnosti bez uvedení důvodů před rokem odvolání. Ani politická situace v obou našich zemích se nezdá být nakloněna tomu, aby zcela mimořádná a hluboká spolupráce pokračovala v dosavadní intenzitě. V Evropské unii existují minimálně tři oblasti různých právních systémů. Systém anglosaský je jiný než například francouzský a italský a jiný než střeoevropský. Komunitární právo musí samozřejmě rozdílnosti překlenout. Ty samé problémy, které při překlenování má rakouská justice, bude mít i justice česká. Již z tohoto důvodu by úzká spolupráce byla mimořádně žádoucí. Je zde tedy mnoho důvodů vyloženě racionálních pro úzkou spolupráci. My, jejichž životy, názory a city jsou se sousední zemí spojeny, máme i jiné důvody než ryze racionální pro rozvoj přátelských styků a jsem přesvědčen, že by k prohlubování spolupráce nemělo docházet jen v oblasti justice.

NOVÁ VLAST

rada národní skupiny Čechů a Slováků usedlých v Rakousku

Vážení přátelé,

jako každý rok, podáváme zprávu o činnosti organizace NOVÁ VLAST a jejich jednotlivých skupinách a to za rok 1999.

Skupina kulturní: zorganizovala tři setkání krajanů v rámci koncertů českých umělců a souborů. Z důvodů zkrácení příspěvku od BKA- poradní sbor, se tyto akce konaly za podpory Českého velvyslanectví ve Vídni, Českého centra a Rakousko-české společnosti. Všechny akce byly dle vyjádření účastníků úspěšné, hojně navštívené. Byly nejen přínosem české menšiny pro rakouský kulturní život, ale pomohly i k oživení krajanské činnosti. Zvláštní zmínku si zasluhuje již tradiční Vánoční koncert uskutečněný 18.12.1999 díky vydatné podpoře Rakousko-české společnosti. Koncertu se zúčastnili i hosté z ČR - místopřed. Senátu dr. J. Musial, před. Stálé komise Senátu pro krajany žijící v zahraničí senátor MUDr. M. Špaček, spolupracovník Nadace Fr. Schuberta senátor V. Reiting, zástupci čes. Velvyslanectví, zástupci Českého centra a všichni členové Konsultativní rady Komise Senátu za Rakousko. Bylo proto možné využít druhou část programu - občerstvení a posezení při sklence vína, kterou obětavě zajišťovali členové NOVÉ VLASTI k plodné výměně názorů.

V diskusi mimo jiné zazněly dotazy na možnost zřízení čítárny novin v Českém centru, bezplatnému přenosu České televize do Rakouska, atd.

Skupina ČS skautingu: Několik členů se zapojilo do oddílu VELENDA FANDERLIKA v ČR.

Nejvyšším vyznamenáním Českého Junáka "Řádem čestné lilie v trojlístku" byli za jejich skautskou činnost v exilu a práci s exilovou mládeží vyznamenáni - L. Koutná a O. Koutný.

Skupina Nadace Fr. Schuberta Vysoká: 18.12.99 bylo vysloveno poděkování paní Marthe Böhm Schubert (pra-pra neteř Fr. Schuberta) za její dobrou spolupráci a předán dar - originál obrazu kaple na Vysoké.

Skupina spolupracuje s Rakouským kulturním institutem v Praze, stará se o údržbu kaple, organizuje kult. vystoupení. Ve spolupráci s Rakousko-českou společností se plánuje vybudování muzea Fr. Schuberta na Vysoké. Nadace za spolupráce s Rakousko-českou společností a senátorem Reitingerm přispívá k dobrým Rakousko - Českým kulturním vztahům.

Skupina AFRC: spolupracuje se členy v USA a ostatních zemích a konsultuje a pomáhá řešit problémy exilu.

Skupina Poradní sbor: sleduje a vyhodnocuje činnost Poradního sboru české menšiny u Rakouského kancléřství. Navrhla opět krajana Kolína jako svého zástupce u této organizace - byl akceptován.

Skupina ČSSD v zahraničí ZO Rakousko - je zastoupena v ÚVV a přenáší do ÚVV připomínky ze zahraničí a aktivně se zúčastní i práce.

Skupina pro spolupráci se Senátem ČR Konsultativní rada

Novou Vlast a rodáky zastupuje O. Koutný. Mimo řadu jednání s vedením Komise se zúčastnil i 2 porad a výjezdního zasedání Komise na Slovensku. Byl organizátorem a moderoval na žádost Komise setkání členů Komise se členy rakouských krajanských spolků ve Vídni v březnu 1999.

Skupina pro spolupráci s vládou ČR, Senátem, Poslaneckou sněmovnou, velvyslanectvím ČR v Rakousku, Českým centrem ve Vídni, Rakousko-českou společností.

Členové spolupracují na rozšiřování obchodních styků mezi ČR a Rakouskem, podporují a navštěvují akce pořádané velysl. a Česk. Centrem, udržují kontakty a motivují krajany k podpoře ČR.

Skupina sociální a právní: Připomínkami v Parlamentu, Senátu a Vládě podporovala vznik zákona o dvojím občanství a sociální dohodě a nadále se těmito problémy zabývá. Poděkovala nynější vládě a senátu za vyřešení této v minulosti exil diskriminující záležitosti. Zahájí jednání o kulturní dohodě mezi ČR a Rakouskem.

Vážení přátelé, dovolte abychom Vám poděkovali za dobrou spolupráci a přičeň a popřáli Vám i Vaším milým hodně úspěchů a spokojenosti v roce 2000.

Na Vaší další spolupráci se těší Nová Vlast

Andrzej Wajda na výstavě

Do konce února byla v pražském kině Blaník otevřena výstava, která byla věnována významnému polskému režisérovi Andrzejovi Wajdovi.

V nabídce byly zastoupeny jeho kresby, filmové plakáty, ale především velké množství fotografií z natáčení Wajdových filmů. Nechyběly ani snímky z natáčení jeho posledního filmu Pan Tadeusz.

Výstavu připravilo polské Kine-matografické muzeum v Lodži.

(mk)

Česká satira ve Vídni

Putovní výstava "Stejně obrazy, stejná slova, Němci, Rakušané a Češi v karikatuře 1848-1948" dokumentuje sto let německo-českých vztahů v satirických a humoristických časopi-sech.

Představuje se nyní po Mnichově, Berlíně a Praze také ve Vídni v Českém centru.

(mk)

Četba z díla Škvoreckého

9. dubna začne v kostele sv. Salvátora v Praze četba z díla Josefa Škvoreckého, která potrvá tři dny a tři noci.

V minulých letech vyvolalo velký ohlas čtení z díla Ferlinghettiho a Solženicyna. Letos byl zvolen Josef Škvorecký. Zahájení akce Jazzové sekce - Artfóra se zúčastní i spisovatel s manželkou.

Účinkující, kteří se představí na tomto maratonu si mohou zvolit ukázkou z jakéhokoliv autorova díla nebo mohou přednést i osobní vzpomínku.

(mk)

Český film ve Francii

Březen je měsícem, kdy do francouzských kin byla uvedena komedie režiséra Saši Gedeona Návrat idiota. Tento film je rovněž českým zástupcem do nominací na Oscara v kategorii zahraničních snímků. V České republice film zhlédlo v loňském roce téměř čtvrt milionu diváků a stal se tak třetím nejnavštěvovanějším domácím snímkem (po Hřebejkových Pelíšcích a pohádce Z pekla štěstí od Zdeňka Trošky). Film Návrat idiota byl loni vyhlášen nejlepším hraným filmem na MFF v Sao Paulu a další pocty si odvezl ze Soluně, z přehlídky evropských filmů Kinova Wels '99 a z mezinárodní přehlídky debutů v Angers.

(mk)

Písně Petra Ebena v podání Dagmar Peckové

Hudební vydavatelství Supraphon představilo své projekty na rok 2000. V oblasti vážné hudby se připravují nahrávky mezinárodně uznávaných českých interpretů - letošní Bachovo jubileum bude oslaveno vydáním monumentálního opusu Umění fugy, který nahrál varhaník Jaroslav Tůma. Dále to bude šest sonát Gabriely Demeterové a Panochovo kvarteto sestaví komplet Dvořákových smyčcových kvartetů. Mimořádný bude výběr z písní tvorbou Petra Ebena - interpretace Dagmar Pecková a klavír sám autor.

Zároveň bude velká část produkce Supraphonu věnována mluvenému slovu.

(mk)

Výstava Trans Globe

Expozice, která proběhla ve výstavní síni Mánes se pokoušela s pomocí nových médií vyjádřit představu nového století, informační doby, elektronické a genetické revoluce.

Technický vývoj sice postupuje nepředstavitelně rychle, ale základní lidské pocity zůstávají stále stejné. Hlavním záměrem výstavy bylo tedy vyhodnotit současnou situaci ve společnosti, ale i uvnitř duše každého jednotlivce a zamyslet se nad tím, zda nová média mohou ještě přinést nová poselství.

Umělci jako Carle Smith a Marek Schovánek použili například klasickou formu závěsného obrazu. Ostatní - Barbara Benishová, Vladimír Burian, Alena Kotzmannová, Adéla Matasová, Vladimír Merta, Margita Titlová-Ylovski, Richard Wieser, ale i Josef Žáček - zvolili novodobou magii, kdy se pomocí jednoduché techniky snažili vyvolávat v divákově tajemné či mystické pocity.

Video Veroniky Bromové bylo natočeno na ruzyňském letišti a slučuje v sobě obyčejné příběhy, vždy něčím jiným výjimečné, které se staly podobenstvím.

Jiří Příhoda promítal film Martina Scorseseho Poslední pokušení Krista. V překližce byl pod kruhovým výřezem zachycen obdélník plátna, kde se odehrávaly ty nejpodstatnější výjevy z biblického příběhu. Díky pocitu redukce, získal příběh bolestnou naléhavost a divák se tak stal jeho přímým účastníkem, v dalším případě zoufalým svědkem.

Tomáš Ruller zarámoval televizní obrazovku a tím proměnil všední skutečnosti v zajímavou podívanou.

Jan Sterbaková vystavovala postel, kde na kovové konstrukci byla matrace upečená z chlebového těsta.

Závěrem lze konstatovat, že výstava Trans Globe vytvořila ve své podstatě zajímavou a zábavnou podívanou. (mk)

Klub Za starou Prahu

V nedávných dnech oslavil Klub Za starou Prahu sto let svoji existence. Ochránci staré Prahy si připomněli toto výročí i otevřením výstavy v Muzeu hlavního města Prahy, která mapuje stoletý boj za záchranu jednotlivých pražských památek. Zachycuje boje úspěšné i neúspěšné a představuje především fotografie starých budov nebo třeba neznámou papírovou konkurenci Langweilova modelu Prahy.

Klub Za starou Prahu vznikl 28. ledna 1900 a jeho založení bylo reakcí na prohraný boj o záchranu unikátního židovského ghetta. I přes důrazné protesty pražských intelektuálů a dalších kulturních osobností byly zbourány stovky středověkých domů.

Před sto lety byla Praha velkým staveništem, mizela jedna památka za druhou. V té době také pražská inteligence vystoupila s požadavkem, aby bylo zastaveno další bourání a město bylo zachráněno před další devastací.

Členové Klubu Za starou Prahu zabránili například plánované výstavbě tramvajové dráhy na Petřín nebo přestavbě Staroměstské radnice. Na počátku našeho století, kdy přes Karlův most jezdily tramvaje, vedl Klub Za starou Prahu vítězný boj proti sloupům umístěným mezi barokními sochami a nesoucími troleje. Elektrické podniky byly donuceny projekt změnit a proud vedl v kolejkách.

Klub zaznamenal i mnoho neúspěchů a to nejen v meziválečném období, ale také v době komunistické vlády. Za nejvýraznější jsou považovány likvidace nádraží Těšnov, výstavba žižkovské věže, asanace starého Žižkova nebo přestavba a využití bývalého kostela sv. Michaela.

Hlavním oceněním dlouholeté práce Klubu Za starou Prahu se stalo zařazení Prahy na seznam světového dědictví UNESCO v roce 1992. Spolu s Římem je Praha jedinou evropskou metropolí, která má na seznamu nejvýznamnějších světových památek své městské centrum. (mk)

Cena

Ferdinanda Peroutky

Držitelem novinářské ceny Ferdinanda Peroutky se stal novinář Jaroslav Jirů, někdejší redaktor Českoslo-

venského rozhlasu, poté zástupce šéfredaktora Lidových novin a v poslední řadě tiskový atašé na českém velvyslanectví ve Francii.

Cena je spjata s finanční odměnou a Nadace Lidových novin ji udělila již popáté. Další ocenění obdrželi Jan Jůn, komentátor Rádía Svobodná Evropa a redaktor týdeníku Respekt Zbyněk Petráček. (mk)

Knihy českých nakladatelů v Lipsku

Mezinárodní knižní veletrh v Lipsku, který se koná 23. - 26.3.2000 očekává letos rekordní českou účast. 110 českých nakladatelů vystaví na 800 knižních titulů. V národním stánku ČR budou již tradičně prezentovány publikace vydané v Čechách a nově i německé edice knih českých autorů.

Součástí knižního veletrhu bude i největší světový autorský festival nazvaný Lipsko čte. Je pozváno 700 spisovatelů z celého světa, české písemnictví budou zastupovat prozaici Barbara Nesvadbová a Petr Šabach. Veletrhu se celkem zúčastní 1800 vystavovatelů z 25 zemí. (mk)

Výstava Bohdana Holomíčka v New Yorku

Více než sto snímků zachycuje výstava českého fotografa Bohdana Holomíčka, která probíhá v prestižní galerii Leica v New Yorku. Snímky představují realitu všedního života v českých zemích tak, jak se formovala během uplynulých čtyřiceti let.

Bohdan Holomíček vystavuje ve Spojených státech poprvé v místní galerii. Avšak v budově Českého centra již uspořádal spolu s Tomkem Němcem v roce 1996 přehlídku fotografií zachycujících Václava Havla. Holomíček byl vedením galerie Leica vybrán jako první český fotograf, a to po zhlédnutí jeho snímků ve sborníku české a slovenské fotografie, který zveřejnila specializovaná publikace Aperture.

(mk)

Osmdesátiny divadelního teoretika Karla Krause

V lednu se dožil osmdesátí let Karel Kraus, překladatel, esejista, divadelní teoretik a především divadelní dramaturg. V oblasti divadelní profese dodnes patří k jejím nejvýraznějším představitelům. Jeho profesionalita se utvářela ve Vinohradském divadle, kde pracoval pod vedením režiséra Jiřího Frejky, až do jeho tragické smrti. Rozhodujícím momentem pro Krausovu práci bylo jeho setkání s režisérem Otomarem Krejčou. Toto období patří k nejlepším letům jeho činnosti v Národním divadle a v Divadle Za branou, kdy spoluvytvářel nejlepší stránky české divadelní historie.

Také jeho divadelní překlady (Moliere i Beaumarchais, Musset i Giraudoux, Hebbel i Grillparzer) se vyznačují stylovou odlišností, avšak moderním, zdánlivě prostým jazykem bez povrchných aktualizací.

Teprve v letošním roce se dočká Karel Kraus vydání knižního souboru svých divadelních úvah.

(mk)

Výročí narození fotoreportéra Karla Hájka

Na 22. leden připadlo 100 leté výročí jednoho, svého času nejvýznamnějšího českého reportéra, Karla Hájka.

Narodil se v Lasenicích u Jindřichova Hradce. Nejprve se vyučil strojním zámečnickem a po vypuknutí první světové války bojoval na italské frontě. Po válce pracoval jako kovář v Ringhofferových závodech a poté dělal průvodčího v pražské městské dopravě. V té době již začal fotografovat. Jeho fotografie tiskl Melantrich a později se objevily i na stránkách Lidových novin. Od 30. let začal Hájek pracovat jako fotoreportér. Fotografoval v předmnichovské době, za protektorátu, ale i v socialismu. Světově známý je jeho snímek Škaredý den z 15. března 1939, kdy německá vojska obsadila Prahu. Byl fotografem osmi českých prezidentů. V jeho seznamu portrétů jsou také zachyceni například Eisenhower nebo Otýlie Vranská.

Karel Hájek měl také řadu výstav v Paříži, Madridu, Moskvě, Chicagu, Johannesburgu, Haagu, Budapešti, Londýně, a pokaždé si odvážel nejvyšší ocenění.

Dlouho pracoval v týdeníku Svět v obrazech a v posledních letech svého života nafotil tisíce snímků zvířecí. Jeho kniha Krásy myslivosti byla přeložena do mnoha jazyků.

(mk)

Jak vidí děti Evropu

Již popáté vyhlásil Český rozhlas 7 - Radio Praha (vysílání do zahraničí) s firmou SGI za podpory Českého rozhlasu 2 soutěž dětských kreseb Tam, kde jsem doma - po síti. Pořadatelé využili kulturní události letošního roku projektu Praha 2000 - evropské město kultury, a pozvali k účasti další města, jež letos tento prestižní titul nesou. Svou účast už potvrdily Helsinky a Výmar a čeká se na vyjádření zástupců dalších měst.

Účastníky soutěže mohou být děti ve věku od 6 do 14 let a jejich úkolem je namalovat obrázek s námětem historické pamětihodnosti nebo přírodní zajímavosti a poslat ho do 30. března 2000 na adresu Radio Praha, Vinohradská 12, 120 99 Praha 2. Poté odborná porota vybere účastníky užšího finále, v němž významné osobnosti českého kulturního a společenského života (budou to například Adolf Born, Lucie Bílá, Vladimír Mlynář aj.) určí absolutní vítěze. Jejich obrázky budou vystaveny na internetové stránce Radia Praha a stanou se součástí mezinárodní výstavy. Ta bude putovat po zúčastněných evropských zemích. V Praze bude možné ji vidět v Národním technickém muzeu. Vítězná díla půjdou nakonec do aukce, jejíž výtěžek bude věnován na domov postižených dětí v Otrokovicích.

Zájemci o bližší informace se mohou obrátit na telefon 02/24215456, e-mail: craradio.cz, <http://www.radio.cz>.

(mk)

Masné krámy v Plzni po rekonstrukci

Koncem ledna byla po tříleté rekonstrukci znovu slavnostně otevřena výstavní síň Západočeské galerie v Plzni Masné krámy. Jedná se o významnou architektonickou památku a oblíbené kulturní centrum města. V této gotické tříloďní budově

bývalé masné tržnici z roku 1392 se během staletí třikrát uskutečnily rozsáhlé stavební práce. V šedesátých letech 19. století byla tržnice novogoticky upravena a svému účelu sloužila až do padesátých let našeho století. Od roku 1964 do roku 1972 prodělala budova rekonstrukci, která byla již zaměřena na vytvoření výstavní síně. Před třemi lety bylo nutné přistoupit k další fázi rekonstrukce, která byla tentokrát zaměřena na vnitřní technickou modernizaci a inovaci interiérů.

V rekonstruovaných Masných krámech byla otevřena výstava Václav Brožík 1851-1901, na které je soustředěno 76 děl tohoto významného českého malíře 19. století. (mk)

Udělení Ceny Vladimíra Boudníka

Cena Vladimíra Boudníka vznikla z iniciativy občanského sdružení Inter-Kontakt-Grafik a uděluje ji Hlavní město Praha za "vynikající výkon či významný přínos moderní české grafice. Je dotována částkou 20 000 korun.

V pořadí již pátým laureátem - po Ladislavu Čepelákově, Aleně Kučerové, Daliboru Chatrném a Eduardu Ovčáčkovi - se stal Jan Kubíček. Tento malíř, grafik a fotograf se narodil 30. prosince 1927 v Kolíně. V letech 1949-1953 studoval na VŠUP a v letech 1954-1957 na AMU v Praze. První grafické cykly vytiskl již v Kolíně. Od druhé poloviny 40. let také systematicky fotografuje - například lunaparky, kolotoče, městská zákoutí, vývěsní plochy apod. V roce 1954 se Kubíček seznámil s Vladimírem Boudníkem. V té době vytvořil materiálové kompozice a barevné struktury z litých laků. Později to byly reliéfní objekty s písmeny a číslicemi, což byla díla plná existenciálních pocitů a dobové estetiky - Jan Kubíček patří k čelným představitelům českého lettrismu. Od druhé poloviny 60. let ho začala zajímat především logika plošné a prostorové skladby, systémové postupy kombinuje s náhodou. Jeho práce probíhá v řadách a cyklech a objevuje nové metody, formy a postupy.

Na Kubíčkově díle zaujme především jeho víra v sílu a moc lidského rozumu, jeho zaujetí pro každičkou jednotlivou věc a její perfektní provedení. (mk)

Indonéská džungle v pražské ZOO

Ještě letos bude zahájena výstavba nového afrického panorámatu v pražské zoologické zahradě. Zde budou k vidění například zebry, žirafy, nosorožci nebo antilopy. Celá stavba by měla být dokončena v roce 2001, z čehož její část, tzv. africký dům bude hotov ještě letos.

Během dalších let je plánována stavba nového pavilonu goril a tzv. Indonéské džungle, která bude mít za účel sloužit k soužití více druhů zvířat a svojí rozlohou bude zaujímat plochu 2.000 m². (mk)

Anketa

o nejkrásnější známku

Magazín DNES pořádal spolu s Českou poštou a časopisy Filatelie a Poštovní kurýr již 7. ročník ankety o nejhezčí českou známku. Jako ve všech předcházejících ročnících zvítězil opět zástupce dlouholeté emise Umělecká díla na známkách. Vedle českých účastníků ankety byly zastoupeny svojí účastí i desítky hlasujících ze Slovenska, ale také jednotlivci z Francie, Itálie, Německa, Velké Británie, Polska, Spojených států, Kanady a Austrálie.

Na prvním místě se s velkým náskokem (získala téměř čtyřikrát víc hlasů než druhá známka v pořadí) umístila Krajina s bažinou od Julise Mařáka. Autor -rytec Václav Fajt vyhrál již předloni se svým mistrovským převodem Krajiny se zámekem v Chantilly od Antonína Chittussiho.

Krajina s bažinou je sedmnáctikorunová známka, která byla vydaná při příležitosti stého výročí úmrtí Julia Mařáka.

Václav Fajt má v první desítku oceněných známek ještě dvě svoje práce, obě známky jsou z emise Krásy naší vlasti - Dřevěný most v Černvíru (6. místo) a Řetězový most u Stádlce (10. místo).

Známky, které se umístily na druhém a čtvrtém místě, ryl Miloš Ondráček, který je již také dvojnásobným vítězem ankety. Trojnásobným vítězem ankety je Bedřich Houša, jenž minule vyhrál s transpozicí obrazu Přadlena od Josefa Navrátila. (mk)

Kubišta nejdražší

Na aukci I. Art Consulting Brno, konané v Praze, bylo vydraženo plátno Zátíší Bohumila Kubišty, jednoho z největších klasiků české moderní malby, za 4 milióny 600 tisíc korun, což je na české poměry neuvěřitelná suma. Dílo z roku 1909 mělo vyvolávací cenu 2 milióny, jeho cenu však prudce zvýšil souboj dvou zájemců - údajně jednoho českého majitele sázkové kanceláře a zástupce neznámých amerických sběratelů. Velmi vysokou cenu musel zaplatit i nový majitel obrazu Emila Filly Žena mazlíci se se psem - 3 milióny 150 tisíc. Vývoj na českém trhu s uměním ukazuje, že i v ČR se najdou lidé schopní uvolnit milióny na nákup uměleckého klenotu. Čeští umělci se patrně začínají vymaňovat z pozice laciných náhražek světových mistrů a vstupují na kolbiště světových aukčních síní jako přinejmenším cenově rovnocenní autoři. Je ovšem otázka, jak se bude zájem sběratelů vyvíjet dále a zda se nepřikloní v budoucnu k některým jiným autorům, v současné době méně známým. (MaFr)

Výuka slovenštiny na českých školách

V minulých dnech byla uzavřena dohoda mezi ministry školství České a Slovenské republiky o možnosti výuky slovenštiny na českých základních školách. Jednalo by se především o školy s vyšší koncentrací žáků slovenského původu. Ministerstvo školství zatím nemá k dispozici informace o tom, zda budou mít čeští školáci zájem o studium slovenštiny jako nepovinného volitelného předmětu.

Vzhledem k tomu, že Slovinci žijící v České republice neprojevíli v minulosti zájem o studium svých dětí na slovenské základní škole, ministerstvo proto žádnou slovenskou školu nezřídilo.

Konference Letní škola tolerance, která proběhla v loňském roce, upozornila na ztrátu dvojjazyčnosti u českých dětí a zároveň na nedostatek slovenštiny v českých médiích. Současné učebnice mají nedostatky nejen ve vztahu ke slovenštině, ale i k dalším slovanským jazykům. Tento stav by měly napravit nové učebnice, což je však otázka přinejmenším pěti let. (mk)

Výsledky TýTý za rok 1999

V Hudebním divadle v Karlíně v Praze byly 12. února vyhlášeny výsledky divácké ankety TýTý o nejoblíbenější osobnosti obrazovky a nejúspěšnější pořad. Tuto anketu vyhláší redakce Týdeníku Televize.

Devět ocenění převzaly stejné osobnosti jako vloni, takže k žádným velkým překvapením nedošlo. Absolutním vítězem se stal tentokát po Lucii Bílé Karel Gott. Gott zvítězil ve zpěvácké kategorii, nejoblíbenější zpěvačkou se stala Lucie Bílá.

V herecké kategorii došlo ke změně, po Viktoru Preissovi letos získal vítězství znovu Miroslav Donutil (jako bavič se však umístil jako druhý za Petrem Novotným). Nejpoblíbenější televizní herečkou se stala již posedmé Jiřina Bohdalová. Ceny vítězům předali známí herci a zpěváci, ale i osobnosti z oblasti výtvarnictví a politiky. Loňskou laureátku Dvorany slávy Štěpánku Haničincovou zastoupil její manžel Jan Přeučil. Ten pozval na jeviště dramatika a scénáristu Jiřího Hubače, který obdržel poctu jako úspěšný autor. Tuto poctu uděluje odborná porota a nerozhoduje o ní hlasování diváků. Hubač se tak stal již šestým nositelem tohoto ocenění po Františku Filipovi, Vladimíru Dvořákovi, Miroslavu Horníčkoví, Karlu Pechovi a Štěpánce Haničincové. Mezi oceněnými moderátory a hlasateli došlo k jediné změně. Nejlepším moderátorem zpravodajských relací se stal Pavel Zuna, v publicistice opět uspěl Radek John, mezi hlasatelkami Marie Retková a sportovní komentátor Pavel Pouliček. Nejúspěšnějším pořadem se stal seriál Život na zámku.

Tradičním průvodcem udílení cen TýTý 1999 byl Marek Eben, který neztratil svůj jemný, ironický humor a jehož inteligentní komentáře zpříjemnily celý večer.

(mk)

Udělení ceny Karla Čapka

Pod záštitou prezidenta České republiky se v Praze konala vědecká konference věnovaná životu a dílu Karla Čapka. Na ni pak navazovalo slavnostní předání Ceny Karla Čapka a Ceny PEN klubu.

Cena Karla Čapka je od roku 1994 udělována každé dva roky a rovněž tak cena PEN klubu za celoživotní dílo.

Prestižní cenu Karla Čapka udělilo České centrum mezinárodního PEN klubu dramatikovi a básníkovi Josefu Topolovi (1935). Na přelomu 80. a 90. let byly uvedeny zatím poslední Topolovy hry Hlasy ptáků, Stěhování duší, Sbohem Sokrate a soubor básnického díla Básně.

Cenou PEN klubu za celoživotní literární dílo byl odměněn Jiří Krupička (1913), filozof, geolog, spisovatel a publicista, politický vězeň padesátých let, který žije v kanadském Edmontonu. V 90. letech byly v Praze publikovány dvě Krupičkovy práce: Renesance rozumu a Flagejantská civilizace.

(mk)

Aféra kolem Karla Gotta

Aféra, kterou rozpoutal Karel Gott v souvislosti se svojí účastí na EXPO 2000, již nejprve odmítl a později přeci jen potvrdil, zaplnila přední stránky novin a časopisů i hlavní vysílací časy zpravodajství mnoha stanic v Německu. Ministr kultury Pavel Dostál komentoval celou situaci asi v tom smyslu, že tato publicita ušetřila státní pokladně statisíce marek na prezentaci samotného koncertu.

Celá aféra vznikla na základě článku významného kulturního publicisty Zdeňka Lukeše, který vyšel v příloze Lidových novin Umění a kritika. Článek ostře kritizoval dramaturgii české účasti na Světové výstavě EXPO 2000 v Hannoveru, která se rozhodla dát přednost "podbíživé šmírácké show" v čele s Karlem Gottem před hodnotnějším uměním.

V Lidových novinách byl poté dán prostor i Karlu Gottovi a ten v reakci na Lukešův článek prohlásil, že své vystoupení na výstavě EXPO 2000 zruší. Tím vyvolal kampaň svých fanoušků, kteří jej žádali, aby v Hannoveru vystupoval, přičemž Gott v konečné verzi svoji účast potvrdil.

(mk)

Dílo Václava Zykunda

Dům umění města Brna a Moravská galerie vytvořily společný projekt, který přibližuje celé Zykundovo dílo, jenž nebylo zatím souborně prezentováno.

Malíř, grafik, fotograf, výtvarný teoretik a pedagog, tvůrce animovaných a loutkových filmů, básník a spisovatel Václav Zykund výrazně ovlivnil nejen brněnské kulturní prostředí. V roce 1944 se stal spoluzakladatelem surrealisticky orientované skupiny Ra. Jejimi členy byli například Ludvík Kundera, Bohdan Lacina, Josef Istler nebo fotograf Miloš Koreček. Tento počáteční Zykundův příklon k surrealismu ovlivnil prakticky celou jeho tvorbu.

Ve 30. a 40. letech se v jeho dílech projevil vliv Salvátora Dalího, přes něhož se dopracoval k vlastnímu výrazu. Fotografie z tohoto období byly již představeny na samostatné výstavě v roce 1993 v Praze.

Ve 40. letech, kdy Zykundova tvorba zaznamenala posun k abstrakci, vytvářel také soubory surrealistické vizuální poezie, kde uplatnil širokou škálu výtvarných technik. Poté následovalo poměrně krátké picasovské a realistické období. Během 50. let, až do zákazu publikovat v roce 1962, vydával různé teoretické práce, kde se zabýval osobnostmi moderního umění, jednotlivými směry a proudy a psal i obecně estetické studie. V roce 1962 založil skupinu Parabola a v 70. a na počátku 80. let tvořil také koláže a asambláže.

v samostatném svazku Zykundovy dosud nepublikované surrealistické texty pod názvem Pastýřský orloj.

(mk)

Celý projekt byl doplněn obsáhlým katalogem, který obsahuje studie kurátorů Jiřího Valocha a Antonína Dufka, Zykundovy verše, vzpomínky Ludvíka Kundery a dalších přátel, včetně kompletní bibliografie. Současně byly také vydány

Pět milionů za Kubištu

Na pražské aukci výtvarných děl brněnské firmy 1. Art Consulting zaplatil vydražitel za Zátíši od Bohumila Kubišty z roku 1909 pět milionů korun. Vyvolávací cena byla dva miliony korun.

Jiří Rybář, šéf firmy řekl, že to byla nejvyšší částka, která byla v novodobé historii zaplacená v Čechách za obraz českého malíře. V roce 1998 bylo kubistické Zátíši s loutnou, džbánem a ovocem od Emila Filly vydraženo za téměř tři miliony korun.

Také o Fillův olej Žena mazlíci se se psem se na současné aukci konal velký souboj. Vyvolávací cena byla 1,6 milionu korun a poslední zájemce nakonec zaplatil 3 150 000 korun.

Olej Rozkvetlá jablona od dalšího zástupce české moderní klasiky Josefa Čapka byl vydražen za 1,3 milionu korun.

(mk)

TV Nova na internete

Unikátní projekt odštartovala na Silvestra TV Nova. Na adrese http://www.tvnova.cz/nova_new/live/tv2.htm spustila živé vysílání. Pre sledovanie je potrebný nainštalovaný program Media Player (Microsoft) vo verzii aspoň 6.4. Kvalita obrazu je prekvapujúco dobrá, lepšia je samozrejme vo veľkosti "poštová známka", ale zaujímavý je aj celoobrazovkový modus pri sledovaní z väčšej vzdialenosti. Problém môže byť s uvádzaním zahraničných filmov, keď filmové spoločnosti prejavili nesúhlas, keďže TV Nova vlastní práva len pre Českú republiku.

FL

Pištek v Berlíně

V Českém centru v Berlíně byla představena výstava obrazů Theodora Pištěka. Výstava je doplněna přehledkou českých filmů ze šedesátých a sedmdesátých let. Autor kostýmů, které pro tyto filmy vytvořil, se podílel na více než stovce českých i amerických filmů. V roce 1984 získal Oscara za kostýmy k filmu Amadeus od režiséra Miloše Formana. V roce 1990 získal Pištěk francouzskou cenu César za kostýmy k filmu Valmont, který vytvořil stejný režisér.

(mk)

Konec Rusalky?

Patrně definitivně se koncem ledna rozloučil s diváky muzikál *Rusalka*, který měl premiéru v únoru loňského roku. Hlavní role byly původně obsazeny známými zpěváky Bářou Basikovou a Kamilem Střihavkou, ti však později od celého projektu odstoupili. V prosinci 1999 proběhla dvoustá repríza představení s alternativním obsazením méně známých umělců Šárky Tomanové a Pavla Poláka. K zastavení dalšího uvádění vedla producenty malá návštěvnost a z toho pramenící finanční obtíže producentů - společnosti Parlando. Přesto však vyjádřili někteří představitelé společnosti naději, že se muzikál na české jeviště vrátí a zároveň oznámili, že se jedná i o možném zahraničním turné. (MaFr)

Pohádka Princezna ze mlejna II. je i pro neslyšící

Pražské kino Blaník zažil premiéru kopie, která je totiž vůbec první na světě, kterou v pravém spodním rohu doplňuje tmavý rámeček, v němž tlumočnice překládá dialogy do znakové řeči.

Před projekcí bylo ve zcela zaplněném sále nezvyklé ticho. Děti se totiž dorozumívaly většinou pomocí rukou a navíc - většina z nich byla v kině vůbec poprvé. Z pódiá je pozdravili tvůrci filmu v čele s režisérem. Zástupci společnosti S Pro Alfa Film a České televize, v jejichž spolupráci *Princezna ze mlejna 2* vznikla, je ubezpečili, že i další dětské filmy, na nichž se budou podílet, se už napříště bez podobné úpravy neobejdou. "Jsem sice malej, ale šikovnej," přeložila osobně do znakové řeči oblíbené rčení z této pohádky představitelka čertíka Yveta Blanarovíčová. Podle Jana Strnada z Bontonfilmu bude upravená verze distribuována v kinech ve spolupráci se Svazem neslyšících a nedoslýchavých. Režisér Troška se po pohádce *Z pekla štěstí*, která byla loni díky 353,060 divákům druhým nejnavštěvovanějším českým filmem, vrátil ke svému staršímu úspěšnému projektu *Princezna ze mlejna*. Od začátku února ho v kinech zhlédlo kolem 50.000 diváků. čtk

100 let

Klubu za starou Prahu

V Muzeu hl. města Prahy byla koncem ledna slavnostně otevřena výstava, která má dokumentovat činnost jedné z nejvýznamnějších institucí podílejících se na záchraně historické krásy stověžaté Matky

měst - Klubu za starou Prahu. Klub vznikl v roce 1900 jako reakce na diskuse provázející rozsáhlou asanací Prahy. V jejím rámci totiž nebyly zlikvidovány pouze skutečně hygienicky nevyhovující domy, ale v rámci stavebních spekulací zanikly i mnohé vzácné architektonické památky, mj. i celá fronta domů na Staroměstském náměstí. Klub za starou Prahu si vzal za úkol zabránit do budoucna podobným barbarickým činům a výstava plně dokumentuje jeho zásluhou činnost na tomto poli. Za zatím poslední výrazný úspěch Klubu za starou Prahu považují jeho představitelé prohlášení novorománské hlavní budovy a jízďárny Kasáren Jiřího z Poděbrad na náměstí Republiky za kulturní památku. (MaFr)

Beatles v Bratislavě

S mimoriadnym úspechom uviedli vo februári na bratislavskej Novej scéne muzikál s názvom *Beatles* alebo *Never nikomu nad štyridsať*. Skupina Backwards, ktorú tvoria štyria mladí chlapi z Košíc, oslnila a nadchla všetkých divákov, a tak verne dokázala napodobniť štvorlístok z Liverpoolu, že keď ste zatvorili oči, mysleli ste si, že ste niekde v Anglicku šesťdesiatych rokov a hrajú vám tí praví. Okrem chlapčenskej štvorice podali vynikajúce výkony aj Eva Rysová, Ján Mistrík, Ivan Letko, Dušan Kaprálik a ďalší.

Po premiérovej klaňacke chlapi pridávali pesničky, tanečníci sa roztancovali a z publika vytiahli zopár odvážlivcov a potom spoločne všetci spievali a tancovali. Aj ľudia v hľadisku nevydržali - vyskočili zo sedadiel a na mieste sa tiež pohojďovali do rytmu s ostatnými.

V súvislosti s muzikálom zase ožili chýry, že *Beatles* už raz v Bratislave boli. Denník *Nový čas* dokonca našiel dvoch svedkov, ktorí v roku 1965 *Beatles* v Bratislave videli. V tom čase sa nakrúcal film *Help!* a *Beatles* leteli do Rakúska nakrúcať dnes už známe scény v Alpách. V roku 1965 viedenské letisko rekonštruovali, niektoré lety končili v Bratislave a pasažierov prevážali autobusmi do Viedne. Svedkovia videli *Beatles* prejsť starou letiskovou, nasadnúť do mikrobusa a odísť. Všetko prebehlo veľmi rýchlo. Ktovie, či si *Beatles* vôbec uvedomili, kde sa aspoň na chvíľu ocitli. V prípade, že by to však naozaj bola pravda, bola by Bratislava s veľkou pravdepodobnosťou jedným miestom v bývalom socialistickom tábore, kam vstúpila "posvätná beatlesácka noha".

FL

Janáčkův máj

Jubilejní 25. ročník mezinárodního hudebního festivalu Janáčkův máj letos posluchačům nabídne osmnáct koncertů a jednu operu. Na vystoupeních v Ostravě a opavské katedrále se od 26. května do 15. června představí přední sólisté a soubory z ČR a hosté z 12 zemí.

"Festival od svého založení v roce 1976 ani na jeden rok neporušil svou kontinuitu," řekl novinářům jeho ředitel Jaromír Javůrek. Program letošního ročníku je věnován vokálně instrumentálním dílům skladatelů tohoto tisíciletí.

Při zahájení hudební přehlídky v Domě kultury Vítkovic vystoupí Královská filharmonie Liverpool, která zahraje díla Leoše Janáčka, Edwarda Elgara a Bohuslava Martinů.

"Hlavním pilířem festivalu bude koncert Janáčkovy filharmonie v katedrále Božského spasitele v Ostravě, která zahraje Glagolskou mši," informoval ředitel. Upřesnil, že záštitu pod tímto koncertem převzal ostravsko-opavský biskup František Lobkowicz.

Na zakončení letošního hudebního festivalu organizátoři připravili hudební zpracování Jany z Areu na hranici, kterou sólisté a dětský sbor Permoník nastudovali ve francouzštině. "S předstihem pro posluchače vydáme český text, aby pak vnímali pouze hudbu," vysvětlil Javůrek.

Součástí festivalu bude také mezinárodní muzikologická konference Janáčkiana a šest doprovodných výstav.

V Brně začala výstava ke stému výročí narození Ondřeje Sekory

Ferdu Mravence, Brouka Pytlíka, Berušku a další hrdiny knih Ondřeje Sekory mohou návštěvníci najít na výstavě v Pražákové paláci Moravské galerie v Brně. Výstava vznikla ke stému výročí narození tohoto spisovatele a ilustrátora dětských knih, kreslíře, karikaturisty, znalce přírody, milovníka sportu a autora prvních pravidel ragby v Československu. Výstava představuje množství ukávek ze Sekorovy tvorby, včetně pozoruhodné kolekce obrazů z třicátých a čtyřicátých let s motivy džungle. K vidění jsou Sekorovy knihy vydané v mnoha světových jazycích, novinové kresby a karikatury. Výstava zahrnuje i autorův deník z pracovního tábora, kde byl internován v letech 1944 až 1945. Zejména děti na výstavě upoutá hrací koutek s trojrozměrným prolézacím mraveništem a kreslicím pultíkem. Sekorův syn Ondřej dnes na setkání s novináři připomněl, že jeho otec se v Králově Polí, nynější části Brna, v roce 1899 narodil a v Brně začal také studovat na právnické fakultě Masarykovy univerzity. "Je velkou zásluhou jejích profesorů, že otce tak brzy vyhodili," komentoval s úsměvem skutečnost, že Sekora fakultu opustil po dvou letech a začal pracovat v brněnské redakci Lidových novin. Výstava bude v Pražákové paláci otevřená do 9. dubna.

čtk

Umění současné Číny

Od ledna do června letošního roku představí Galerie Rudolfinum v Praze málo známou oblast čínského umění.

Malá Galerie Rudolfinum nabízí od 19. ledna do 12. března 2000 výběr ze současné tvorby čínských umělců v oblasti multimedialního umění "Fast-Forward". Výstava, která, má podtitul "nový čínský videoart prezentuje tvůrce z Číny, Hongkongu a Tchajwanu a to tradičními videosnímky, ale i interaktivními instalacemi. Pro české diváky je to první větší příležitost setkat se s nejprogresivnější částí současného čínského umění, které se představuje po celém světě.

Velká expozice malíře Čchü Š-chuy je druhou výstavou čínského umění v Galerii Rudolfinum. Bude instalována od 15. března do 18. června 2000 a zájemci se tak budou moci seznámit s jedním z nejvýznamnějších současných čínských krajinářů. Jeho monumentální díla obsahují zážitky z doby, kdy žil dvacet let na pomezí pouště v severozápadní Číně (Pouštní duny, Pouštní cesta, Větrná bouře na poušti atd.).

Součástí celého projektu je i Velký festival čínského filmu. Ten je v běhu od 19. ledna do 18. června v pražském kině Ponrepo. Na festivalu se českým divákům představí i známý snímek Shohem, má konkubínu, který se odehrává v prostředí pekingské opery nebo například film Kouzelný cop, jenž se vyznačuje především prvky kung-fu. V oblasti dokumentů bude mezi nejzajímavější určitě patřit snímek Čína a Mao od režiséra Bohuslava Musila a čínský film Palác Potala, který přibližuje život v paláci dalajlamů na horských úbočích ve Lhase. (mk)

Úspěch českých aerolinek

České aerolinie očekávají za rok 1999 mírný zisk, přestože ještě na podzim počítaly se ztrátou ve výši sto - sto padesát miliónů korun. Na začátku roku 1999 však odhadovalo vedení možný roční zisk na 280 miliónů korun. Situaci ale silně zkomplikovala válka v Jugoslávii, prudký propad ruské ekonomiky, zhoršené hospodářské výsledky v ČR a zvýšení cen leteckých pohonných látek. Přesto přepravily České aerolinie v loňském přes dva milióny pasažérů, o 14, 6 procenta více než v roce 1998. O 9,5 procenta se zvýšil i objem přepraveného zboží na 13 tisíc tun. Zároveň rozšířila firma i svůj letadlový park o dva Boeingy 737 a dvě ATR 42. Zároveň ovšem byly v uplynulém roce vyřazeny poslední tři přesluhující stroje TU154M.

Ne dodávám do Iránu

Více než rok si stát lámal hlavu s tím, jak zamezit spolupráci českých firem na dostavbě jaderné elektrárny v iránském Búšehru. Nakonec kabinet narychlo přijal návrh zákona, který zabraňuje českým firmám, aby se podílely na iránském jaderném programu. Vláda se tak pokusila na poslední chvíli překazit obchod, který by tuzemským firmám za dodávky vzduchotechniky vydělal zhruba miliardu korun. Vládu k tomuto kroku dotlačily Spojené státy, které ostře protestovaly proti zamýšlenému obchodu. Obávají se, že Irán může svou jadernou elektrárnu zneužít k vojenským účelům. USA již v minulosti odradily od takového kontraktu všechny západoevropské uchazeče a dokonce i firmy z Ukrajiny a Číny. Hlavním trumfem v rukou zastánců obchodu českých firem v Iránu byla obava, že firma ZVVZ Milevsko, která má vzduchotechniku do Búšehru dodat, zkrachuje, pokud od obchodem bude muset ustoupit.

JP

Export se lepší

V loňském roce se dařilo českému exportu strojů a dopravních prostředků, který vzrostl meziročně o 14,4 procenta. Pozitivní vývoj byl zaznamenán zejména u osobních automobilů a elektrických zařízení, přístrojů a spotřebičů. Zároveň velkou dynamiku vykázal i růst vývozu průmyslového spotřebního zboží, který dosáhl úrovně 13,1 procenta. Zejména díky vyšším cenám v druhé polovině roku stoupl o pět procent i export surovin, polotovarů a chemických výrobků. Naopak se nedařilo českému zemědělství a potravinářské výrobě - v tomto odvětví došlo ke snížení o víc než deset procent. Analytici počítají v odhadech s deficitem ve výši zhruba 60 až 80 miliard korun. ČR má aktivní bilanci se Slovenskem i se zeměmi Evropské unie, deficit způsobuje schodek obchodu s rozvojovými zeměmi, Čínou, Ruskem i vyspělým zámořím.

Podpora českého exportu

Za přelomový označují rok 1999 představitelé České exportní banky (ČEB). Usnesení vlády z listopadu 1998 o zvýšení státní podpory exportu umožnilo růst objemu úvěrů poskytnutých bankou skoro o polovinu až na 12,6 miliardy korun. Téměř devadesát procent přitom připadlo na vývoz strojů a dopravních prostředků. Nechyběly ani exporty velkých investičních celků, například pro elektrárnu Elbistan v Turecku. Dalším zajímavým kontraktem umožněným ČEB byl například kontrakt na dodávku obilí do Běloruska. Pro letošní rok počítá banka s dalšími velkými projekty - kromě elektrárny v čínském Sen - Tchou by se mělo jednat například o dodávku 250 trolejbusů Škoda pro San Francisco. ČEB se na tomto obchodě skupiny firem kolem Škody Plzeň a jejího amerického partnera AAI měla podílet společně s americkou pojišťovnou AIG a českým pojišťovacím ústavem EGAP. Celková výše kontraktu činí 170 milionů korun a ulice San Franciska už zkušebně brázdí tři škodovské prototypy. Hlavní společnost zúčastněná na celém obchodě, Škoda Ostrov, loni prodejem 531 trolejbusů získala zhruba 65 procent celosvětového trhu s tímto dopravním prostředkem.

(MaFr)

Nový generální ředitel České televize

Po náhlé rezignaci generálního ředitele ČT Jakuba Puchalského, ke které vedly jeho stálé spory s poslaneckou radou pro televizní a filmové vysílání a nedostatečná podpora jeho osoby ze strany Rady České televize se na velice horké křeslo šéfa českého veřejnoprávního vysílání vyrojila řada kandidátů. Nezávislé odbory v ČT se velice energicky zasazovaly o znovujmenování Puchalského předchůdce Ivo Mathého, generálního ředitele ČT v letech 1992 - 98, který v současné době působí v prezidentské kanceláři a svůj názor se snažily prosadit různými nátlakovými akcemi. Mezi možnými kandidáty na funkci se v tisku objevovala i jména známého novináře Martina Komárka nebo senátora Michaela Žantovského, bývalého velvyslance v USA. Rada České televize, do jejíž kompetence jmenování nového generálního ředitele patří, však v prvním kole vybrala pět možných kandidátů, mezi kterými nechyběli šéfproducent uměleckých pořadů ČT Ondřej Šrámek, ředitel pro prodej a marketing Českého Telecomu Kamil Čermák, ředitel brněnského studia Zdeněk Drahoš ani favorit ministerstva kultury Ilja Racek ml. Novým šéfem České televize se však stal Dušan Chmelíček, dvaatřicetiletý ředitel pro strategický rozvoj ČT, který byl nakonec zvolen poměrem 5:2. Chmelíček je obecně považován za muže odcházejícího ředitele Puchalského. Už po prvním kole výběru s jeho zvolením napevno počítal ministr kultury Dostál, který hru s pěti kandidáty označil za snahu zastít jednoznačné rozhodnutí ve prospěch Chmelíčka. Konflikty kolem České televize a obsazení postu generálního ředitele zatím především přispěly k vyhocení vztahu mezi parlamentní Radou pro filmové a televizní vysílání na straně jedné a nezávislou Radou České televize, který je provázen řadou výzev, rezignací a vzájemného osočování v tisku. Jak D. Chmelíček ovlivní vývoj obrazovky české veřejnoprávní televize se ovšem teprve ukáže. K jednomu problému se však byl nucen vyjádřit už nyní - s odchodem Puchalského se na pořad jednání opět dostala otázka pokračování vysílání kontrolního cyklu, jehož jádrem je ideologicky podbarvený seriál Třicet případů majora Zemana, doplněný vysvětlujícími dokumenty a besedami. Po počátečním váhání se prozatím rozhodl nový ředitel pokračovat v seriálu, uvedl však, že uvažuje o možnosti přesunout cyklus z hlavního vysílacího času do méně exponované doby. D. Chmelíček se musí v otázce majora Zemana na jedné straně vyrovnávat s tlakem některých politiků, např. místopředsedy ODS I. Langra, požadující jeho zastavení, na druhé straně musí brát v úvahu skutečnost, že seriál patří mezi nejsledovanější pořady České televize a pravidelně boduje na žebříčcích peplemetrů, kde překonává seriály současné.

(MaFr)

V ČR roste oběh hotovosti

Za uplynulý rok prudce vzrostl v České republice oběh hotových peněz. Ze 140 miliard se vyhoupl až na 180 miliard korun. Představitelé České národní banky (ČNB) jsou tímto vývojem znepokojeni, přestože konstatovali, že se zlepšila struktura peněz v oběhu - přibýly zejména bankovky vyšších nominálních hodnot. Za hlavní důvody současného stavu považují analytici nedůvěru firem k bezhotovostním platbám, která je dána špatnými zkušenostmi z nedávné minulosti a relativní pomalost českých bank při bezhotovostních převodech. Na znepokojivém vývoji se výrazně podílí i pokles úrokové míry, který vede spolu s poměrně vysokými poplatky k nevhodnosti používání bankomatů.

ČNB také v lednu uvedla do oběhu nové kovové desetikoruny a dvacetikoruny. Na desetikoruně, vytvořené podle návrhu L. Kozáka, je fragment kotvového hodinového strojku. Zvláštností této mince je nápis v Braillově slepeckém písmě, který má usnadnit orientaci nevidomých občanů při placení. Na dvacetikoruně, jejíž návrh pochází od V. Oppla je zase vyobrazena část astrolábu.

Zároveň ČNB oznámila, že uvažuje o zrušení desetníků a dvacetníků, protože náklady na jejich výrobu převyšují jejich nominální hodnotu. Tato myšlenka, která by měla být uskutečněna v horizontu dvou let, ovšem narazila ve veřejnosti na velmi silný odpor. Návrhu je vytýkána především jeho sociální necitlivost, protože při zaokrouhlování cen by se mohly průměrné denní náklady jednotlivce zvýšit podle některých předpokladů až o tři koruny, což u sociálně nejslabších občanů nepředstavuje zcela zanedbatelný údaj. Osiře se ozvali i hráči mariáše, pro které by zrušení desetníků a dvacetníků mohlo podle slov způsobit vážné problémy. Centrální banka prozatím svůj návrh raději stáhla s vysvětlením, že bylo zjištěno, že se dvacetníky a desetníky skutečně reálně užívají při placení. Někteří občané se ovšem poněkud udiveně ptají, jak je možné, že předtím zůstala tato informace bankěřům utajena. Že by již kavalírsky těch pár halířů nechávali jako spropitné? (MaFr)

Vláda za dolar odkoupí Národní budovu v New Yorku

Za symbolický jeden dolar (zhruba 36 korun) odkoupí český stát Národní budovu v New Yorku. Kabinet zároveň schválil uvolnění 235 milionů korun, které si vyžádá rozsáhlá rekonstrukce tohoto objektu. "Vláda rozhodla o odkoupení této budovy, která tradičně byla užívána českými krajanskými spolky, za symbolickou cenu jednoho dolaru... Cena je dána tím, že budova je vskutku ve stavu, že vyžaduje okamžitou rozsáhlou rekonstrukci," řekl novinářům místopředseda vlády pro legislativu Pavel Rychetský. Ministři rovněž rozhodli, že částka určená na opravu newyorské budovy má být alespoň částečně získána prodejem jiných nemovitostí zastupitelských úřadů ČR ve světě.

Do budovy má přesídlit České centrum, zastoupení některých investičních a obchodních společností, kancelář Univerzity Karlovy, Česká centrála cestovního ruchu a má v ní být zřízeno Muzeum Antonína Dvořáka. V přízemí má vzniknout podle zatím neoficiálních zpráv restaurace provozovaná Plzeňským pivovarem. *čtk*

Ivan Hlinka odešel do USA

Nejúspěšnější hokejový trenér devadesátých let - Ivan Hlinka - odešel těsně před hokejovým mistrovstvím světa do zámoří, aby jako vůbec první evropský kouč získal angažmá u předního týmu NHL. Hlinku, který dovedl českou reprezentaci ke zlaté medaili na olympijském Turnaji snů v Naganu i loni na mistrovství světa, povolal Pittsburgh Penguins. V něm hraje zase nejlepší český hráč Jaromír Jágr. *JP*

Splátkový obchod roste

Velmi dynamicky roste v České republice v posledních letech obchod na splátky. Přestože podle mnoha odborníků jsou Češi poměrně spořivý národ, zejména díky tomu, že nezažily astronomickou inflaci, jako někteří jejich sousedé z postkomunistických zemí, silně přibývá občanů nakupujících na dluh. Zejména mladí lidé často podléhají vlivům reklamy, která vytváří nekonečnou řadu umělých a většinou dost nákladných potřeb. Svoji roli ovšem hraje i skutečnost, že mnozí mladí jsou nuceni nakupovat na splátky, protože například na byt by museli spořit neúměrně dlouho. Obchodníci a bankéři si sice mnou ruce, ale psychologové a sociologové jsou silně znepokojeni. Lidé si na život na dluh snadno zvykají a mohou se dostat až do závislosti podobné závislostem na drogách nebo na hracích automatech. Zároveň se občané umocňující splátky dostávají logicky pod určitý psychický tlak - jsou více vystaveni strachu ze ztráty příjmu a výrazně se tak zmenšují jejich možnosti společenské volby. (MaFr)

Češi milují návštěvu lékaře

Češi patří k světové špičce v počtu návštěv lékaře za rok i ve spotřebě léků. Podle průzkumů průměrně skoro každý Čech bere alespoň jednu dávku léku denně. Někteří odborníci vysvětlují tyto skutečnosti poukazem na určitý rys národní povahy - Češi podle nich chodí k lékaři s každým nesmyslem. Jiní znalci však upozorňují, že významnou úlohu sehrávají i jiné důvody. Jedním je vysoký počet hodin strávených v práci a donedávna velmi nevhodné nemocenské dávky, které vedly občany donedávna k řešení většiny onemocnění velkými dávkami prášků bez řádného vylezení choroby. Nepominutelná je jistě i skutečnost, že ve srovnání s jinými státy jsou v ČR léky velmi levné. Obavy budí u dospělých zejména neúměrně vysoká spotřeba léků proti bolestem, na uklidnění nebo na zlepšení spánku. Konzumenti často přehlížejí možné vedlejší účinky, což může vést až k vážným komplikacím. (MaFr)

Navracení židovského majetku pokračuje

Podle údajů Ministerstva kultury ČR je na vládním seznamu obrazů, které mají být převedeny z Národní galerie do majetku Židovského muzea zapsáno 64 mistrovských děl, která nacisté zabavili židovským rodinám a po válce nebyly z nejrůznějších příčin vráceny a staly se součástí státních sbírek. Mezi obrazy ze seznamu nechybí ani práce mistrů světové moderní malby jako je Maurice Vlaminck, André Derain, Auguste Renoir, Maurice Utrillo nebo Paul Signac. Zastoupení jsou i přední představitelé českého umění dvacátého století jako Václav Špála, Bohumil Kubišta či Emil Filla. Židovské muzeum hodlá po převzetí především usilovat o dohledání právoplatných dědiců, aby jim umělecké poklady mohly být navraceny.

O vydání se uvažuje i v případě některých děl ze sbírek Galerie výtvarného umění, která patrně patřila někdejšímu řediteli vítkovických železáren Oskaru Federerovi. Zatím však není zcela jasné, jak se oněch 25 sporných děl do majetku ostravské galerie dostalo. Nicméně Federerův potomek, žijící nyní v Kanadě, projevil o restituci obrazů zájem už v rámci zákona o mimosoudních rehabilitacích. (MaFr)

Nejstarší studentka na světě?

Po zveřejnění zprávy, že nejstarším studentem na světě je šestadevadesátiletý Japonec, se objevily v českém tisku zprávy o patrně nejstarší studentce na světě - měla by jí být devětadevadesátiletá Blanka Vavřínová, původním povoláním radistka. Absolvovala již několik kursů vysokých škol pořádaných pro seniory - tzv. Univerzitu třetího věku. Studovala na ní například biologii člověka, kurs potravin a výživy na Vysoké škole chemicko-technologické, preventivní medicínu a zemědělství. V současné době se chystá studovat práva. Paní Vavřínová svou vitalitou dokazuje, že jedním z osvědčených léků na dlouhověkost je neutuchající duševní aktivita. (MaFr)

Naskočíme?

Ministerstvo zahraničních věcí nepožaduje zastavení vysílání televizního pořadu Naskočíme?, s jehož tvůrci rozvázalo smlouvu. Vysílání seriálu do budoucna ale už podle mluvčího ministerstva Aleše Pospíšila není možné za odborného a finančního přispění ministerstva. Plyne to z prohlášení, které ČTK Pospíšil poskytl. Tvůrci pořadu však trvají na tom, že se ministerští úředníci pokusili cenzurovat seriál, který má mapovat obtíže českého přistupování k Evropské unii.

Produkční společnost K2, kde třináctidílný seriál vzniká, porušila podle ministerstva vzájemnou smlouvu, protože čtvrtý díl seriálu se týkal možností přístupu k informacím v ČR, a to prý neodpovídalo záměrům ministerstva a nebylo mezi tématy navrženými ke zpracování. Pavel Štingl z firmy K2 novinářům řekl, že téma nebylo uvedeno pouze v prvním předběžném projektu na seriál, v dalších materiálech o něm ministerstvo informováno bylo.

Štingl upozornil, že čtyři milióny korun, které tvůrcům na seriál poskytlo ministerstvo, už byly využity. Alena Müllerová, která má v ČT na starosti dokumentární tvorbu, nemohla zaručit, že televize by byla schopna v případě odstoupení ministerstva seriál financovat. Dodala ale, že ČT chce Naskočíme? vysílat i nadále. Seriál spolu se Štinglem vytváří Monika Pajerová, signatářka výzvy Děkujeme, odejděte!, a šéfredaktor Respektu Petr Holub. Ten označil počínání ministerských úředníků za cenzuru. Ministerstvo nakonec žádalo, aby byl vysílán jiný díl, nebo aby se díl o přístupu k informacím vysílal bez titulku o podílu resortu zahraničí na jeho přípravě. „Vysílalo se i s titulky. Pokládal jsem to za svou základní povinnost,“ uvedl dnes Štingl. *čtk*

Propad tržeb v zemědělství

Podle odhadu Svazu zemědělských družstev a společností poklesly loňské tržby v zemědělství o více než deset procent a musí být počítáno se ztrátou ve výši zhruba dvou miliard korun. Propadly se zejména ceny hlavních komodit, jako je například obilí, mléko nebo jatečná prasata. Poněkud méně katastrofálně vypadají čísla z hlediska zisku, protože zemědělci maximálně omezili investice do výroby, prostředky na obnovu strojového parku či na racionalizaci. Jednoznačně se ale situace odrazila na vývoji mezd v zemědělství - s 9300 korunami průměrného měsíčního příjmu obsadilo zemědělství v žebříčku jednotlivých hospodářských odvětví jedno z posledních míst. Zároveň se zvyšovala nezaměstnanost a stoupla produktivita práce. Přestože se zdá, že poslední čtvrtletí přineslo alespoň částečný obraz k lepšímu, situace českých zemědělců zůstává nadále složitá. Určitý podíl na tom má i masivní dovoz zemědělských produktů ze zahraničí - není náhoda, že záporné saldo agrárního obchodu loni dosáhlo svého dosavadního vrcholu - úrovně 23,7 miliardy korun. (MaFr)

Walderode zemřel, majetkový spor nekončí

Karel des Fours Walderode, potomek známého šlechtického rodu, který usiloval o rozsáhlý majetek svých předků v severovýchodních Čechách, zemřel ve Vídni deset dní předtím, než měl ústavní soud projednávat jeho stížnost. Tou se Walderode domáhal vydání části svých nemovitostí. Ústavní soud proto své jednání přerušil až do vyřízení dědického řízení. Walderode usiloval o vydání majetku, jehož celková hodnota se odhaduje na více než tři miliardy korun. Patří do něj lesy, zemědělská půda, ale i zámek Hrubý Rohozec na Turnovsku. O majetek přišel Walderode po druhé světové válce, kdy byl konfiskován na základě tzv. Benešových dekretů. *JP*

Padl šéf Komerční banky

Po nátlaku českého ministra financí P. Mertlíka byl nucen podat demisi generální ředitel a předseda představenstva Komerční banky Jan Kollert. K jeho pádu přispěla především nepovedená transakce s firmou B.C.L. Trading, která bude stát polostátní bankovní kolos pravděpodobně kolem osmi miliard. Vláda odstoupení J. Kollerta přivítala. Ale ministr Mertlík žádá hlavy ještě ostatních členů představenstva kromě P. Palečka, který je ve funkci pouze krátce. Nejedná se samozřejmě jenom o podezřelou transakci s B. C. L. Trading, ale především o obrovský balík špatných úvěrů, který bude muset stát před privatizací banky převzít prostřednictvím Konsolidační banky. Mnozí odborníci považují neúměrně vysoký podíl rizikových úvěrů především za důsledek špatně fungujícího vnitřního auditu banky. Podobně jako u jiných manažerů podniků s většinovým státním podílem pobouření vzbudila po Kollertově odchodu jeho smlouva, podle které má bez ohledu na způsob odchodu z vedení banky dostat odstupné patnáct miliard korun.

(MaFr)

Boj o Jihočeské pivovary

O revitalizaci společnosti Jihočeské pivovary se od konce roku 1998 pokoušel podnikatel František Chvalovský, známý ve veřejnosti především jako předseda Českomoravského podnikatelského svazu. Strategie, kterou Chvalovský prostřednictvím své firmy ČAS - FIN, která ovládá přes 71 procent akcií, zvolil, však nebyla úspěšná a výroba v Jihočeských pivovarech dramaticky poklesla o zhruba 245 tisíc hektolitrů piva. Přes odpor většinového vlastníka pověřila dozorčí rada funkcí generálního ředitele předsedu představenstva M. Leštínu, který má vést společnost Jihočeské pivovary do bojů o holou existenci. Situace se dramaticky vyvíjela začátkem února, kdy Investiční a poštovní banka uplatnila vůči firmě ČAS - FIN zástavu za poskytnuté úvěry, takže 71 procent akcií bylo převedeno na společnost EGADA. O jejích vlastnicích však není nic bližšího známo. Z firmy Jihočeské pivovary vycouval i stát, který svůj skoro sedmnáctiprocentní podíl prodal ve veřejné soutěži českobudějovické společnosti EGE. Za rok 1998 vykázaly Jihočeské pivovary ztrátu ve výši přes 210 milionů korun, účetní uzávěrka však nebyla valnou hromadou dosud schválena a auditorská společnost Ernst & Young vyslovila i určité pochybnosti o řízení a fungování firmy. Loňská ztráta ještě nebyla zveřejněna, ale počítá se s propadem dosahujícím výše zhruba 55 až 80 milionů korun. Další osudy některých oblíbených pivních značek, mezi které patří například Samson je tedy skutečně ve hvězdách. Ukazuje se, že jihočeská metropole je patrně pro dva pivovarské giganty příliš malá. Budvar ekonomické obtíže nesoužijí, pozornost vzbudila spíše zpráva o rozřešení dlouholetého sporu s pivovarem Anheuser - Busch, tentokrát ve Velké Británii. Zde nakonec soud rozhodl šalamounsky, že pivo s označením Bud či Budweiser mohou distribuovat oba konkurenti.

(MaFr)

Vede Cinzano

Podle rozsáhlého průzkumu společnosti Market&Media&Lifestyle je zdaleka nejoblíbenějším aperitivem u občanů ČR Cinzano, který si alespoň občas kupuje přes šedesát procent těch, co si kupují nápoje podávané před jídlem. Teprve s velkým odstupem následuje Metropol (30,1 %) a Martini (24,3 %). Na dalších místech se umístilo Barbero, Campari a Cora. Tedy jasně vítězství vermutů, likéry zastupuje pouze Barbero. Ovšem celkově Češi aperitivy příliš nezbožňují - kupuje je pouze dvacet procent. Důvodem je vedle určité finanční náročnosti především stále nezvyk a malý počet formalizovaných společenských akcí, při kterých se aperitivy obvykle podávají.

(MaFr)

Evropská komise se zajímá o sexuální turistiku v ČR

Na otázku, v jakém rozsahu se Česká republika potýká s problémem takzvané sexuální turistiky, jejíž oběti se stávají děti, by měla odpovědět studie, kterou připravuje Evropská komise, informovali její zástupci David Ringrouse a Jean-Claude Eaude.

Evropská komise, která je výkonným orgánem Evropské unie, se problematikou sexuální turistiky zabývá již od roku 1997. Vypracovala již velké množství zpráv o situaci v této oblasti v celé řadě zemí, a také doporučení, jak s tímto negativním jevem účinně bojovat.

V případě České republiky bude vypracovaná zásadní studie, zatím není jasná představa, v jakém rozsahu je fenomén sexuální turistiky zaměřené na děti přítomen v České republice. Na jejím základě bude evropská komise spolupracovat s místními zastupitelstvy a nevládními organizacemi v boji s tímto jevem. Na projekty informující širokou veřejnost o tomto závažném problému investovala Evropská unie za poslední tři roky 1,5 milionu euro (zhruba 55 milionů korun). Podle představitelů Evropské komise je dětská prostituce rozšířena především v chudých zemích Afriky, Asie a Latinské Ameriky, ale ve větší či menší míře se vyskytuje ve všech zemích světa.

čtk

Českou spořitelnu koupila Erste bank

Největší bankovní ústav v zemi, který se specializuje na drobné vkladatele změnil majitele. Stát svůj podíl prodal rakouské Erste bank Sparkassen za 19 miliard korun. I po prodeji zůstane Česká spořitelna tzv. českou bankou, která si zachová jméno, logo a vlastní vedení. To i nadále bude sídlit v Praze. Místopředseda vlády Pavel Mertlík prohlásil, že pro spořitelnu je to vlastně návrat po letech do lůna mateřského podniku. Podle něj totiž již v době rakousko-uherského mocnářství byla spořitelna součástí rakouské banky.

JP

Pokles tržeb za "cibulák"

Firma Český porcelán sídlící v Dubí, jediný český výrobce porcelánu s kobaltovou malbou pod glazurou - zejména tzv. cibuláku, informovala o výrazném snížení svých zisků v loňském roce ve srovnání s rokem 1998. Vedle dvouměsíční odstávky závodu, kterou si vynutila stavba dvou nových vypalovacích pecí se na zhoršeném výsledku projevil především celkový pokles poptávky na domácím českém trhu. Naopak export zůstal zhruba na úrovni roku 1998. Kromě Německa, Japonska a Ruska patřilo k největším odběratelům české modře malované krásy i v roce 1999 Rakousko. Rozvíjet se začal i vývoz porcelánu na exotičtější trhy, např. do Jižní Koreje, Arménie, Kazachstánu nebo Jordánska. S určitým hospodářským oživením by se ovšem mohl oživit i zájem o tradiční porcelán i v ČR. (MaFr)

Urna slavné pěvkyně do hrobky Národního divadla?

Pobouření vyvolala zpráva, že rodina slavné pěvkyně Marie Podvalové (1909 - 1992) nechala vyzdvihnout její ostatky z hrobu na vyšehradském Slavíně, pohřebišti slavných osobností české vědy a kultury a po spálení nechala urnu s popelem uložit do rodinné hrobky v Kozlech u Všetát. Ředitel pražského Národního divadla J. Srstka se kontaktoval s rodinou a požádal o vydání urny, aby ji mohl v souladu s přáním zesnulé umístit buď v jiném hrobě na Slavíně nebo v hrobě Národního divadla v Praze na Malvazinkách. Třetí možnost představuje uložení urny do hrobu nějaké další významné umělecké osobnosti, analogicky k osudu pozůstatků Eduarda Hakena, které jsou umístěny v hrobce pěvce Beno Blachuta. Nejasnosti se vyskytly i kolem osudu ostatků manžela slavné sopranistky, básníka Zdeňka Kriebela (1911 - 1989), ty byly vyzdvíženy rovněž ze Slavína, ale do hrobu v Kozlech byla dána pouze urna M. Podvalové. (MaFr)

Zakázka pro pražské metro pro Siemens ?

Německá společnost Siemens opětovně potvrdila, že je ochotna dokončit zakázku na 22 souprav pro pražské metro, které má dodat v současné době krachující firma ČKD Dopravní systémy (DS). O převzetí kontraktu projevila zájem i Škoda Plzeň, ale Siemens tvrdí, že potřebná technologická zařízení na svařování hliníku se nacházejí pouze v závodě DS v Praze - Zličíně, který by měl převzít právě Siemens na základě předběžné smlouvy o svém vstupu do DS. Německá společnost slibuje, že výrobu v DS ožíví a umožní pražskému závodu podílet se na lukrativních zakázkách jako byl podíl na výstavbě metra v Athénách. Otazník visí také nad dalšími zakázkami Dopravních systémů, jako je např. kontrakt na dodávku lokomotiv do Vietnamu nebo náhradních dílů k tramvajím pro filipínskou Manilu. Pokud Komerční banka a Investiční a poštovní banka neposkytnou včas dostatečné úvěry ve výši 800 milionů korun, budou DS nuceny platit obrovská penále, která mohou firmu definitivně poslat ke dnu. V zápase o záchranu DS měla podle svého slibu pomoci i česká vláda, ale ta je zřejmě uspokojena pozitivními hospodářskými výsledky posledního období a stále méně se chce angažovat v riskantní pomoci krachujících průmyslových gigantů. Další aspekt celé záležitosti ovšem představuje skutečnost, že pokud budou zachráněny DS, zkrachuje s velkou pravděpodobností konkurenční dceřinná společnost Škody Plzeň Škoda Dopravní technika a s ní i další subdodavatelské firmy. Ohrožena by mohla být přes velkou zakázku na trolejbusy pro San Francisco i Škoda Ostrov. Není tedy vůbec jisté, zda vládní pomoc ve svém důsledku povede ke zmenšení nezaměstnanosti nebo naopak. Představitelé Škody Plzeň navíc připomínají, že na Plzeňsku je podstatně větší nezaměstnanost než v Praze. (MaFr)

Bude mať Tiso v Žiline pamätnú tabuľu?

Žilinský primátor Ján Slota sa zase raz zviditeľnil. Mestské zastupiteľstvo Žiliny pod vedením Jána Slotu rozhodlo, že na Katolíckom dome v Žiline bude pamätná tabuľa Jozefa Tisa. Primátor Žiliny vyjadril poľutovanie nad negatívnymi reakciami doma i v zahraničí: "Už sa sťažoval kdekoľvek kadekomu, dokonca z Blízkeho alebo Stredného východu prišli protesty... Ja môžem povedať len toľko: nech sa každý stará o svoje a o seba.

Rozhodnutie umiestniť tabuľu opätovne vyvolávalo negatívne ohlasy. Päť izraelských historikov, ktorí sa zaoberajú holokaustom slovenských Židov, zaslalo list predsedovi vlády Dzurindovi s prosbou, aby vláda a on zabránili tomuto "hanebného aktu".

Pre podozrenie z trestného činu podpory a propagácie hnutí smerujúcich k potlačeniu práv a slobôd občanov a podnecovania podal advokát Juraj Trokan generálnemu prokurátorovi Milanovi Hanzelovi podnet na trestné stíhanie osoby, ktorá dala návrh a peniaze na pamätnú dosku. FL

Magda Vášáryová zase na post veľvyslankyne

Novou veľvyslankyňou Slovenska vo Varšave bude Magda Vášáryová. kandidátka z ostatných prezidentských volieb, prvá veľvyslankyňa demokratického Československa vo Viedni a predsedníčka renomovanej Spoločnosti pre zahraničnú politiku. Poľská strana už udelila Vášáryovej agrément. FL

Inspektoři nezjistili v ČR porušení smlouvy o zbraních

Žádné nedostatky v plnění Smlouvy o konvenčních ozbrojených silách v Evropě neshledali při svém pobytu v České republice ruští vojenští inspektoři. Jejich inspekční cesta skončila podepsáním závěrečného protokolu, informovalo ministerstvo obrany. Smlouva určuje počty výzbroje, jimiž smí každá smluvní země disponovat.

Devítičlenný inspekční tým od úterý kontroloval plnění smlouvy ve vojenských posádkách v Hranicích na Moravě, v Jihlavě, v Žatci a v Benešově. Místa kontroly oznamoval devítičlenný tým vždy těsně před začátkem inspekce, aby česká armáda nemohla svou techniku přesunovat.

Podle Smlouvy o konvenčních ozbrojených silách v Evropě, která vstoupila v platnost v červenci 1992, smí ČR vlastnit 957 tanků, 1367 obrněných vozidel a 767 dělostřeleckých systémů.

Obdobné inspekce se v signatářských zemích smlouvy uskutečňují několikrát do roka. Na území ČR se dosud konalo 98 inspekcí a při žádné z nich nezjistili inspektoři prohřešky proti smlouvě.

Je Čechům náboženství důležité?

Jen necelá pětina obyvatel České republiky přisuzuje náboženství důležitou roli v lidském životě. Ze srovnání výsledků výzkumu, který uskutečnila loni ve vybraných zemích střední a východní Evropy na vzorku 1000 respondentů agentura Fessel-GfK Austria, vyplývá, že ČR skončila mezi národy střední a východní Evropy v počtu lidí uznávajících roli náboženství na posledním místě.

Podle průzkumu v ČR přikládá velký význam náboženství v každodenním životě 18 procent lidí. V Maďarsku roli náboženství uznává 37 procent lidí, v Bulharsku 40 procent lidí, na Slovensku a Ukrajině 48 procent, v Rumunsku 59 procent dotázaných. Nejvíce uznávají roli náboženství v životě Poláci, konkrétně 76 procent dotázaných.

čtk

Vláda schválila zmrazení mezd

Vláda se vyslovila pro to, aby byly až do konce roku 2002 zmrazeny platy všem představitelům státní moci. Pokud parlament návrh vicepremiéra Vladimíra Špidly schválí, budou zmrazeny platy členům vlády, prezidentovi republiky, členům obou komor parlamentu, představitelům vybraných státních orgánů, soudcům a státním zástupcům. Kabinet podle místopředsedy vlády Pavla Rychetského schválil stručný návrh zákona, kterým se v letech 2001 a 2002 stanoví mimořádná opatření při určování platů a některých náhrad výdajů spojených s výkonem funkce.

čtk

Policie uzavřela casu Štířín

Policisté se rozhodli, že nebudou stíhat bývalého poradce premiéra Zemana Jaroslava Novotného, který sehrál klíčovou postavu v tzv. cause Štířín. Novotný loni v létě opakovaně tlačil bývalého ředitele konferenčního centra ve Štíříně Václava Hrubého k tomu, aby vyrobil falešné důkazy pro lživá tvrzení premiéra Miloše Zemana, že exministr zahraničí Josef Zieleniec uplácel novináře. Hrubý si telefonické rozhovory s premiérovým poradcem nahrával a později je i zveřejnil. Ani to však k obvinění Novotného nestačilo, přestože sám Novotný se v jednom telefonátu sám k vydírání přiznal.

JP

Letos bez Fibexu

Pro nízký zájem vystavovatelů o pronájem plochy a prezentaci na mezinárodním finančním a investičním veletrhu Fibex v Brně, se rozhodla společnost Brněnské veletrhy a výstavy (BVV) celou akci zrušit. Roky největšího rozkvětu veletrhu Fibex, který se měl letos v květnu konat po osm, spadají do období privatizační vlny českého bankovního sektoru v letech 1994 a 1995. (MaFr)

Zemřel předseda legionářů

Dvaosmdesátiletý předseda české legionářské obce Jan Štursa zemřel. Štursa, který za 2. světové války sloužil ve Velké Británii jako radiotelegrafista a udržoval styk s domácím odbojem i s výsadbáři, které Británie vyslala na území tehdy okupovaného protektorátu. V roce 1948 byl jako příslušník západního odboje odsouzen k šesti letům vězení.

Sepap Rakušanům

Švédský koncern Assi - Domän hodlá koncem března prodat největšímu rakouskému výroci papíru, firmě Frantschacht kromě švédské papírny Dynäs také české papírenské závody Sepap (dříve Severočeské papírny). Frantschacht tak získá 25 továren specializovaných na výrobu pytlového papíru, pevného a potahovaného papíru. Díky této smlouvě by také měl proniknout na český trh i ve výrobní složce - zatím v České republice pouze s papírem obchoduje. Na Slovensku, v Polsku a v Maďarsku však závody na výrobu papíru již získal dříve. (MaFr)

Slovensko rokuje o vstupu do EU

Neskôr, ale predsa. Vládna koalícia na Slovensku už takéto povzbudenie potrebovala. Rokovania sa síce nezačali v toľkých kapitolách, ako si to slovenská vláda želala, ale to na veci nič nemení. Ako konečný termín ukončenia rokovaní o vstupe do EÚ si slovenská vláda stanovila rok 2004. Termín je to zrejme tak trochu optimistický. FL

V procesu s Novákem bude svědčit i Klaus

Velký soudní proces se v polovině dubna začne projednávat v Praze. Před soudce přijde bývalý místopředseda ODS Libor Novák a jako svědci se dostaví špičky někdejší nejsilnější strany v zemi - ODS - včetně bývalého premiéra Václava Klause. Novákův případ, kterému mimochodem hrozí až dvanáct let vězení, je vůbec první, kdy se pochybné financování politických stran dostalo až k soudu. Libor Novák je také jediným politickým funkcionářem, který je kvůli stranickým penězům trestně stíhán a skončil na pár týdnů ve vazbě. Ačkoli problémy se sponzorskými dary měly v minulých letech téměř všechny politické strany, žádný další politik obviněn nebyl.

Na chodbách městského soudu se tak v dubnu díky Novákové cause potkají i politici, kteří po vypuknutí skandálu s nastrčenými dárči v roce 1997 stranu opustili - exministr zahraničí Josef Zieleniec a Ludvík Rösch. Mezi lidmi z vedení strany jsou kromě Klause k soudu předvoláni také místopředseda Miroslav Macek, někdejší primátoři Jan Koukal a Milan Kondr.

Proces by měl objasnit, kdo vlastně v roce 1995 plnil pokladnu ODS. Na tuto otázku totiž není možné ani po více než dvouletém policejním vyšetřování se stoprocentní jistotou odpovědět. Jisté je pouze to, že ODS si vymyslela dva neexistující sponzory: Mađara Bácese a Radjiva Sinhu z ostrova Mauricius, aby zakryla původ dvakrát 3,75 milionu korun. K těmto penězům se později přihlásil podnikatel Milan Šrejber, bývalý spolumajitel třineckých železáren. O dalších sedmi a půl milionu sama ODS tvrdila, že je kdosi ve straně rozespal na čtyři podnikatele. Ve skutečnosti je však věnovala bývalá pracovnice Silas group (někdejší majoritní vlastník Třineckých železáren) Jarmila Mlejnková.

JP

Nejenom Evropa peskuje Rakousko

Kromě Spojených států, Izraele a zemí Evropské unie se k sankcím vůči Rakousku přidala i Česká republika. Na rozdíl od evropské čtrnáctky, která pohrozila Vídni ještě před sestavením nové rakouské vlády, Praha se přidala až poté, co nový kabinet zveřejnil své programové prohlášení. Jako první se proti Svobodným vyslovil prezident Václav Havel, který řekl: "Haider se projevoval ostře protievropsky, svými výroky popírá zásady, na nichž Evropa založila Evropskou unii. Unie tedy nemůže nečinně přihlížet nástupu nebezpečného extremismu."

Českou vládu a domácí politiky rozohnila ve vládním prohlášení rakouského kabinetu především zmínka o restituci majetku sudetských Němců, s kterou Schüsselova vláda spojila vstup České republiky do EU.

Ministr zahraničí Jan Kavan ve svém nebyvale ostrém prohlášení proti kursu nové rakouské vlády řekl, že vztahy obou zemí se dostaly do velice vážné krize. "V neposlední řadě musíme vyjádřit náš nesouhlas s postojem, který nerozlišuje mezi desítkami milionů obětí nacistického přeřadu Evropy, na němž se podílelo i mnoho Rakušanů, a osobami, které byly v rámci odplaty vyhnány do Rakouska," prohlásil Kavan.

Kabinet Miloše Zemana se tedy dohodl na protipatření vůči Vídni: žádný z českých ministrů se až do odvolání nesetká se svým rakouským protějškem. "V současné době není důvod ke kontaktu na nejvyšší úrovni a už vůbec ne v případech, kdyby partnery českých ministrů byli ministři za Haiderovu stranu," vysvětlil postoj vlády sám premiér Miloš Zeman.

Vládu popudila zmínka o vyrovnání vyhnaných Rakušanů i proto, že politici v Česku považovali tuto černou kapitolu našich dějin za uzavřenou. Obě země uzavřely majetkoprávní požadavky sudetských Němců tzv. mezistátní smlouvou z roku 1974. Pokud jde navíc o nároky Rakouska vůči zemím, které zvítězily v druhé světové válce, ty zase řeší smlouva o rakouské neutralitě z roku 1955. Ta jednoznačně vyjímá Rakousko z povinnosti platit válečné reparace. Zároveň však nepřipouští žádné nároky vůči vítězným státům, mezi které patří i Česká republika.

Jediný, kdo se přidal na stranu Rakouska je předseda sněmovny a ODS Václav Klaus, který vystoupil tvrdě proti Bruselu. "Velmi se podivuji nad tím, že rakouští voliči si někoho zvolili a někdo zvenčí chce diktovat, kdo bude ve vládě a kdo ne," řekl Klaus na adresu Evropské unie. Později přidal ještě tvrdší prohlášení, ve kterém dokonce řekl, že nechce žít v Evropě, která někomu něco diktuje. "Já se mohu zlobit, když někdo chce zvenku kárat jednu zemi a diktovat jí, kdo má nebo nemá být ve vládě. To už je pro mě konec světa. V takové Evropě já bych už skutečně bydlet nechtěl, to už by bylo někam na emigraci." JP

Vláda schválila pomoc pro Komerční banku

Stát se rozhodl, že finančně vypomůže největšímu bankovnímu domu v zemi - Komerční bance. Z jejího vedení však budou muset všichni odejít. Ministři se přiklonili k ozdravnému programu, který přijde státní pokladnu na dvacet miliard korun. "Do vedení banky je potřeba nalézt nové lidi, kteří dokončí privatizaci a budou schopni ústav efektivně vést," prohlásil po zasedání vlády ministr financí Pavel Mertlík, který odvolání pěti z šesti členů bankovního vedení odůvodnil tím, že tito lidé nebyli schopni naplňovat vládní představy. Šéfům banky se vyčítá, že neudělali v posledních letech nic pro zlepšení situace, navíc se před časem přišlo na pochybné obchody, které před časem banka uzavřela s rakouskou firmou BCL, na nichž spolupracovali zaměstnanci banky a které ústav mohou připravit o osm miliard korun.

JP

Zdravotnictví má již osmého ministra

Novým ministrem zdravotnictví v Zemanově kabinetu se stal přednosta brněnského Fyziologického ústavu Bohumil Fišer. Premiér Zeman navrhl jeho nominaci na uvolněný post po ministru Ivanu Davidovi a prezident Václav Havel tuto změnu akceptoval. Premiér mu zároveň přislíbil, že v nejbližší době hodlá vyměnit další čtyři členy své vlády. Odmítl však sdělit jména těch, s nimiž se Zeman hodlá rozejít. V tisku a v politických kuloárech se spekuluje o ministru dopravy Antonínu Peltrámovi, ministru pro místní rozvoj Jaromíru Císaři, ministru vnitra Václavu Grulichovi a o ministru bez portfeje Jaroslavu Baštovi. Prezident sám žádal ještě změnu - chtěl, aby Miloš Zeman poslal do důchodu nejstaršího člena kabinetu - ministra průmyslu a obchodu Miroslava Grégra. Zeman však tuto žádost hlavy státu odmítl s tím, že s Grégrem je nadmíru spokojen. Před prezidentem Havlem o ministru průmyslu hovoří pouze jako "železném a velmi výkonném dědkovi". Havlovi podle jeho úředníků na Grégrovi vadí především jeho komunistická minulost. Navíc se s ministrem rozchází v názorech na dostavbu jaderné elektrárny v Temelíně a vadí mu megalomanský přístup Grégra při prosazování českých obchodních zájmů v zahraničí. Grégr například před nedávnem, aby posílil naději českých podniků na dostavbu elektrárny v Číně žádal pro odcházejícího čínského velvyslance nejvyšší státní vyznamenání. Havel tuto žádost kritizoval a neopomněl zdůraznit, že současný čínský režim neustále pošlapává lidská práva v samotné Číně i v okupovaném Tibetu.

To, že premiér dosud neřekl, koho chce z vlády odvolat a přitom se v tisku spekuluje o jasných kandidátech, rozčílilo ministra vnitra Grulicha natolik, že vystoupil jako první člen vlády s ostrou kritikou premiéra Zemana. "Považuji to za ne příliš fér jednání," oznámil Grulich, který se přiznal, že chtěl rezignovat sám. Nyní své původní rozhodnutí změnil a podle svých slov se nechá odvolat. "Nebudu vycházet vstříc krokům, které považují za neseriozní. V této chvíli se tedy nechám odvolat a budu zvědavý na to, jaké důvody odvolání budou uvedeny," prohlásil Grulich, jehož premiér Zeman ještě vloni chválil. Výměnu Grulicha si přejí především poslanci za ODS, kteří mu nemohou zapomenout, že chtěl zrušit Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu. *JP*

Havel byl opět nemocný

Téměř rok vydržel prezident Václav Havel nechuravět. Po ozdravné dovolené - kterou tentokrát strávil v Čechách, v lázních Karlova Studánka - ulehl prezident Havel do střechovické nemocnice s chřipkou. Teploty se v počátku nemoci vyšplhaly až k devětatřicítce. Lékaři u prezidenta nasadili antibiotika, protože se obávali, že jinak by virozu u permanentně nemocného Havla nevlýčlili. Po čtrnácti dnech léčení se prezident vrátil opět do svého úřadu, přestože jeho úředníci přesunuli veškerou agendu z Pražského hradu na zámek Lány. *JP*

Prezidenti by rádi do EU v roce 2002

Prezident Václav Havel a jeho polský protějšek Alexander Kwasniewski by uvítali, kdyby Polsko i Česká republika už koncem roku 2002 splňovaly podmínky členství v Evropské unii (EU). "Shodli jsme se na tom, že bychom rádi, kdyby naše republiky byly koncem roku 2002 připraveny na členství v unii," řekl novinářům Havel po setkání s Kwasniewským.

Polský prezident zdůraznil, že ČR a Polsko spolu o členství v EU nesoutěží. "Máme stejné možnosti stát se plnoprávnými členy této organizace ve stejné době a před námi stojí možnost, abychom tento velký historický cíl brzy dosáhli, v roce 2002, 2003," řekl polský prezident. *čtk*

Bývalé země Sovětského svazu mají zpřísněný vízový režim

Kabinet Miloše Zemana zavedl víza s Ruskem, Běloruskem a Ukrajinou. Roční spor mezi ministerstvem vnitra a ministerstvem zahraničí tak dospěl do vítězného konce - zvítězilo restriktivní opatření. Ministr vnitra Václav Grulich argumentoval, že Česká republika musí sladit vízovou povinnost se zeměmi Evropské unie. Jeho další argument se opíral o statistiku trestné činnosti, kterou zde občané bývalého Sovětského svazu mají na svědomí. Podle závěru vlády se její členové dohodli, že v nejbližší době toto restriktivní opatření potká ještě Kazachstán, Turkmenistán, Kyrgyzstán, Tádžikistán a Gruzii. Kabinet zařadil mezi adepty vízové povinnosti i Rumunsko a Bulharsko. Tyto země se však do této kategorie dostaly díky tomu, že mají tento režim zaveden se státy Evropské unie. *JP*

Kauza Gaulieder už asi naposledy

Poslanec Gaulieder, který ako vieme, bol z parlamentu vylúčený vlastnými kolegami (čo je v európskych demokraciách udalosť nevídaná), sa zrejme konečne dočká satisfakcie. Potom, čo sa obrátil na všetky možné súdy - od Ústavného súdu SR až po ten Európsky v Haagu (všetky mu dali zapravdu), môže jeho krivdu aj tak napraviť len orgán, ktorý ju spôsobil - parlament. Problém je, že to parlamentu nemôže nikto prikázať. Pred nasledujúcim jednaním v Haagu sa ale črtá možnosť kompromisu. Slovenský parlament sa odhodlal predsa len napraviť, čo pokazil. O spôsobe odškodnenia sa ešte jedná. Gaulieder však žiada ako odškodnenie symbolickú jednu korunu. Ide mu o princíp, nie o peniaze. *FL*

Cesta Jana Kasala do Rakouska, demonstrace v Praze a Vídni, Václav Klaus

Úvahy o cestě předsedy lidovců Jana Kasala do Rakouska, ale i o demonstracích na protest proti účasti strany Svobodných v rakouské vládě, byly hlavním tématem komentářů některých deníků. Hospodářské noviny také hodnotí postoj předsedy ODS Václava Klause k současné politické scéně. Kriticky vnímá schůzku předsedy KDU-ČSL Jana Kasala s rakouským lidoveckým předsedou a premiérem Wolfgangem Schüsslelem deník Právo, podle něhož „Kasalova oficiální, okatě smířlivá mise do Unii bojkotované Vídně poškodila zdejší zájmy“. Kasal se velmi plete slovy, že si chtěl za humny jen pohovořit jako lidovec s lidovcem a že jeho funkční zařazení končí u ověřování zápisů organizačního výboru sněmovny, soudí list a dodává, že jako poslanec je předseda lidovců ústavním činitelem. „Svým gestem, které kupodivu schvaluje ODS, ač si k modrému ptáku nedávno připsala heslo hájit evropanství i národní zájmy, se Kasal velmi přiblížil k nedávnému postupu svého lidoveckého kolegy Pavla Tollnera. Ten loni navzdory české zahraniční politice pocítil z pozice poslance 50. Sudetoněmecký den v Norimberku,“ píše Právo. V této souvislosti připomíná praktiky některých ústavních činitelů, kteří „se dokážou rozčtvrtit na soukromníka či „pouhého“ šéfa strany, jen aby za každou cenu zdůvodnili svůj jakýkoli nestydatý krok“. České slovo a Zemské noviny pozitivně hodnotí jak to, že proti účasti pravicového extremisty Jörga Haidera ve vládě protestovalo v Rakousku 200.000 lidí, tak i to, že na pražském Václavském

náměstí nikoho nezajímalo shromáždění pouhých 120 neonacistů na podporu Heidera. „Evropa má s netolerancí, nacionalismem a rasismem, diktaturami a etnickými čistkami ve 20. století smutné zkušenosti. Balkán a nakonec i Rakousko ukazují, že ani konec 20. století neznamena konec pokusů sociálních inženýrů měnit svět podle ideologických či nacionalistických pouček,“ píše komentátor. Dodává, že pro každého obyvatele České republiky, který podporuje demokracii, je důležité zjištění, že obvodní úřad neonacistům demonstraci ve středu hlavního města nepovolil a že policie proti nim zasáhla v mezích zákona a přitom rozhodně. „Český stát to tentokrát na Václavském náměstí zvládl“, konstatuje autor závěrem. Za zlověstné znamení naopak považují sobotní pražskou demonstraci neonacistů na podporu šéfa rakouské nacionalistické strany Svobodných Jörga Haidera Lidové noviny (LN). Během nepovolené akce došlo i na oblgátní hajlování, píše list a konstatuje, že taková podpora se jistě „nehodí do krámu“ Haiderovi, který se poslední dobou snaží tvářit jako seriózní politik. „Různým odrůdám zdejších „vlastenců“ je jedno, že Haider ve vztahu k Čechům prosazuje požadavky, proti jejichž obsahu při jiných příležitostech pateticky hřímají. Důležitější je pro ně spřízněnost iracionální nenávisť, kterou jsou v projevech Haiderových stoupenců schopni identifikovat,“ píše komentátor. Za znepokojivá považuje slova řečníka českých neonacistů, že hlouček jeho stoupenců je ta hrstka statečných, jež jednou svrhne zdejší

režim. V hodnocení Václava Klause Hospodářské noviny (HN) konstatují, že se projevil jako realistický politik, který je připraven vyvodit praktický závěr z prohry. „Stmelování čtyřkoalice v jeden volební subjekt a odpor Senátu vůči ústavním změnám totiž vážně narušily celý Klausův projekt návratu ODS k moci a obnovy rychlého tempa transformace. Klaus však dal pragmaticky přednost výhodám z možného neúspěchu ČSSD v příštích volbách a zachování nynější role Senátu, než aby prosazoval své představy za každou cenu,“ píše deník. HN připomínají, že předseda ODS považoval vždy za nejlepší prostředek k uskutečnění vlastních představ o ekonomických přeměnách silný kabinet, v němž by měla jeho strana hlavní slovo. Stejně tak věřil, že transformace se zpomalila, neboť úspěch politiky občanských demokratů „zkazily“ přehnané požadavky malých stran a mocenské ambice Hradu. „V současnosti stojí Václav Klaus tvář v tvář skutečnosti, že dohodnutá změna volebního systému vznik vlády s dominancí ODS neumožňuje - alespoň pokud čtyřkoalice půjde do voleb společně a udrží si zhruba své dnešní preference. Navíc je zde fakt, že proti omezení pravomocí prezidenta bez současného posílení kompetencí horní komory parlamentu jsou i senátoři ODS,“ uvažuje komentátor. Podle něho se tedy musí Klaus smířit s tím, že pro občanské demokraty bude dobrým výsledkem i příští koaliční vláda bez sociálních demokratů, ačkoliv na její formování bude mít prezident stejný vliv jako doposud. *čtk lif*

ofestovní tisk • barevné kopírování
• grafické studio •
tel. 0624/24 18 34
tel./fax 0624/22 57 30
e-mail: info@tiskarna-sladek.cz
www.web.iol.cz/tiskarna-sladek/

The World's Leading Conference Company

Institute for International Research

Hovoříte česky?

Mezinárodní pořadatel konferencí ve Vídni hledá česky mluvící osoby pro **telefonní rešerše a práci s databází** na bázi externí spolupráce. Ideální pro **studenty nebo ženy v domácnosti**. Uvítáme **základní počítačové znalosti**. Předpoklad: **pracovní povolení**. V případě zájmu kontaktujte (v německém jazyce): Martina Swatosch: **Tel.: 01/89159 512, e-Mail: martina.swatosch@iir.at**

OVĚŘENÉ PŘEKLADY

úředních listin, dokladů ... a tlumočení
Mag. Zdena Sklenar, Stüwerstrasse 8/21,
1020 Vídeň, tel./fax 7268562
Mobiltel. 0664/2803787
Privat tel/fax: 02674/89302.
E-mail: sklenar@eunet.at

OVĚŘENÉ PŘEKLADY

dokumentů aj. Dr. Dietmar Koller,
Weideng. 2, 2333 Leopoldsdorf, Práče:
Riemerg. 7, 1010 Vídeň, tel.02235/44637,
mobil 0676/37 62 117, práce 01/515 28-
444. e-mail: dietmar.koller@univie.ac.at

OVĚŘENÉ PŘEKLADY

Mag. Lenka Kovarik, 1210 Vídeň, Felix-
Slavik-Str. 3/1/10. Tel./fax: 2908809

OVĚŘENÉ PŘEKLADY

dokumentů, smluv, úřed. listin a
tlumočení. Dr. Milan Košíček, 1030
Vídeň, Salesianerg. 17. Tel./fax: 714 07
27, 0664/2537951. E-mail: m.kosiecek
@magnet.at

MÁTE PROBLÉM?

Platíte hodně? Rád vám poradím ve všech
otázkách pojištění a financování. Rychle-
spolehlivě-seriózně. Marek Jedlička, 985
9070/24, priv. 259 37 29, Rennbahnweg
46/2/8. 1220 Vídeň.

PRŮVODCOVSKÉ SLUŽBY:

Vídeň a okolí-Tematické procházky /
okružní jízdy / návštěvy muzeí a výstav/
studijní programy / speciální témata na
přání. PhDr. Zdeňka Dostálová, 1210
Vídeň, Siegfriedg. 50, tel./fax: 25 95 888

UBYTOVÁNÍ V SOUKROMÍ

nabízí Pension Jelínek, tři dvoulůžkové
pokoje s příslušenstvím, parkování v
zahradě. Metro-trasa B. Jaroslav Jelínek,
Armády 864, Praha 5 - Stodůlky, Tel/fax:
004202/6514827.

ZÁJEMCI O VOLEJBAL,

muži i ženy se základními znalostmi -
hrájeme pro radost z pohybu - informace
N. Štěrbová, tel. 710 90 13.

PRAHA - KVALITNÍ UBYTOVÁNÍ

Vinohrady, metro Flora, výtah, celý byt 2
pokoje, kuchyň, koupelna, WC, max. 5
osob, centrum 5 minut, Garáž. Sleva pro
krajaný. Tel/fax: 004202/72742433 nebo
tel/fax: 004202/9942395.

KOŘENÍ, ČAJE, SUŠENÉ OVOCE,

z celého světa nabízí Libuše Bártek,
Brunnenmarkt, Vídeň 16, tel. 43 97 18

SANO TOURS

Reisebüro Loppreis Zorika, Vídeň 3,
Rennweg 21, tel. 715 95 55, fax 715 95 56
Zařídí pro Vás cesty do celého světa
letadlem, autobusem, vlakem, lodí.
Sleva pro krajaný. Mluvíme česky.

DUCHOVNÍ SLUŽBA
České katolické misie
Katholische Mission für Tschechen
1030 Hagenmüllergasse 31,
Tel. záznamník 0222/715 48 42.
Postfach 134, 1091 Wien
Římskokatolický kostel
„Nejsvětějšího Vykupitele“
Tschechische Erlöserkirche
1030 Wien, Rennweg 63

Mše svatá v sobotu v 18 hod., v neděli a zasvě-
cený svátek v 10.00, první pátek v měsíci ve
14.30.

Škola ministrantů:
první sobotu v měsíci od 17.00 hod.

Římskokatolická
Katedrála sv. Štěpána
Wiener St. Stephansdom
svatá zpověď pondělí 16–18, úterý
15–17, středa 13–14 hod.

“BÖHMISCHE MEHLSPEISEN”

Zemek v Mondsee (herzog-Odilostr.16) u
Salcburku Vám nabízí pravé české zákusky,
dorty, čaj, pečivo, Budvar a Plzeň.....
Tel./Fax: 06232 - 4899, priv. 06232 4227

UBYTOVÁNÍ VE VÍDNI

M. Sedla, 1070 Vídeň, Westbahnstr. 18.
Tel. 524 38 73, 6172706

SPOLEHLIVÁ ČEŠKA

vypomůže rodině v hlídání 1 dítěte i
celodenně nebo jako pečovatelka o starší
nemocnou osobu + výpomoc v
domácnosti. Zn. bydlim ve Vídni, tel. 82
88 78

SŠ, 36-LETÁ, 15 let praxe, organizační

schopnosti, spolehlivá, se znalostí
němčiny, hledá uplatnění. Vlastní PC,
e-mail: Hoellm.walt.liva@1012 surfnet.at.
Možný i zkrácený pracovní úvazek. T.
01/2729359

PRAHA-HOSTIVAŘ, pronajmu na delší

dobu nově zařízený 1+1, 43m² s
příslušenstvím, telefon. V dosahu MHD a
nákupního centra. Cena a délka pronájmu
dohodou. Volný od 3/2000. Seriózní
nabídka. Tel. 01/272 93 29.

**ČESKY A SLOVENSKY
MLUVÍCÍ LÉKAŘI
VE VÍDNI**

MUDr. Zdenka Gabriel Weiss, odb.
ortopedka, též dětská. Vídeň 5,
Pilgramm-gasse 10, tel. 58 74 460.

MUDr. Vladislav Lipták, odb. lékař
pre vnútorné choroby. Viedeň 1, Ze-
linkagasse 12, tel. 533 58 34.

MUDr. Vít Doležal, zubní lékař,
ordinace Billrothstr. 20, Vídeň 19, tel.
319 25 73.

MUDr. Tomáš Čech, ortopéd a orto-
pedický chirurg, Vídeň 11, roh Simme-
ringer Hauptstr. – Kopalgasse 1/3/3. Tel
74 32 03, nebo 67 64 303.

Mag. Ladislav Nykl, psychoterapeut,
psychologické poradenství, zajímavé
pohovorové semináře, praxe Ledererg.
17/7, Vídeň 8, tel. 523 57 44 n.
0676/5194833.
E-mail: nykl.psychoterapie@aon.at
http://members.aon.at/nykl

MUDr. Jiřina Bodnar, choroby kožní a
pohlavní, po.čt. 14-18,30.út. 8-13, pá 8-11,
Josefstädterstr. 3/4-5, Vídeň 8, tel.
406 99 41

MUDr. Kamila Hajek, soukromá
léčba homeopatií, Ada Christengasse
2/F/8, Vídeň 10, tel. 689 22 80

MUDr. Dorota Stefanovic, choroby
kožní, zástupkyně primářky v Allergie
Ambulatorium, Rennweg 28, Vídeň.
Ordinace: pátek, 14-19.00. Alte Poststr.
38-40/2/205, 2410 Hainburg. Tel/fax
02165/67888

Římskokatolický kostel
„Panny Marie na nábrežní“
Kirche Maria am Gestade
1010 Vídeň, Salvatorgasse 12
Mše sv. každou neděli a zasvěcený svátek v 8.30 h

STAROŽITNÍK: FIEDLER V.

Restauruje / nakupuje / prodává. Zájem o
nákup českých malířů. Zprostředkování
bude honorované. V. Fiedler, Vídeň 7,
Siebensterng. 20. Tel. 523 35 81,
mobil 0664/3566676.

ČESKY MLUVÍCÍ PRÁVNÍK

Adresa je k dispozici v redakci.

ZNÁMKY - MINCE

Odborný obchod Emanuel Topol, Vídeň
17, Ottakringerstr. 82, tel. 486 42 12
po-pá 9.30-12.30, 14.30-18, so 9.00-12.00

ZLATNICTVÍ, HODINÁŘSTVÍ

Richard Arnold - Opravy šperků a hodin:
předělávky, vlastní výroba (též z doneseného
materiálu). 1100 Vídeň, Buchengasse 88,
tel. / fax 604 54 85

KULTURNÍ KLUB. Informační bulletin. Majitel, nakladatel, vydavatel, tisk Kulturní klub Čechů a Slováků v Rakousku, 1080 Wien, Schlüsselgasse 18, tel./fax 402 32 99. Vychází měsíčně. Bankovní spojení Bank Austria, č. účtu 683 035 901.

KULTURNÍ KLUB. Informationsbulletin. Medieninhaber, Verleger, Hersteller und Herausgeber Kulturklub der Tschechen und Slowaken in Österreich, 1080 Wien, Schlüsselgasse 18, Tel./Fax 402 32 99. Erscheint monatlich. Gefördert aus Mitteln der Volksgruppenförderung, Bankverbindung: Bank Austria, Kontonummer 683 035 901. e-mail: kulturklubcs@Eunet.at

Články podepsané autory nebo opatřené značkou nemusí být vždy shodné s názorem redakce. - Nevyžádané rukopisy se nevracejí. - Redakce si vyhrazuje právo krátit a upravovat zasláné články po stránce gramatické a slohové.

Nezapomeňte nahlásit případnou změnu adresy:

- 07. 3.** úterý, 14.00 hod. **U příležitosti 150. výročí narození T.G.Masaryka: slavnostní položení věnce u desky T.G. Masaryka, roh Petersplatz/Jungfergasse. Pořádá Kulturní klub.**
- 07. 3.** 19.30 slavnostní koncert **Kvarteto Martinů: Lubomír Hlavák/housle, Petr Mateják/housle, Jan Jíša/viola, Jitka Vlašánková/Violoncello. Program: Leoš Janáček - Smyčcový kvartet č. 1 "Kreutzerova Sonáta", Bedřich Smetana - Smyčcový kvartet č.1 e-moll "Z mého života". Pořádá Kulturní klub společně s Českým centrem, velvyslanectví České republiky, Penzingerstr. 11-13, 1140 Vídeň.**
- 08. 3.** středa, 18.00 hod. **Setkání s poslanci Parlamentu ČR. Stálá komise Senátu pro krajany žijící v zahraničí. Pořádá České centrum, Herrengasse 17, 1010 Vídeň.**
- 10. 3.** středa, 18.00 hod. Oslava 150. výročí narození TGM. Slovanská beseda. Pořádá Menšinová rada.
- 11. 3.** sobota, 16.00 hod. opereta **Mamsell Nitouche**, česká škola Komenský, Sebastianpl. 3, 1030 Vídeň. Poř. Vlastenecká omladina, objednávky vstupenek: po - čt 8-17 hod, pá - 8-12hod, tel: 294 77 21 a 294 20 84 p. J. Holub.
- 12. 3.** neděle, 19.30hod. **"Nekonečná noc touhy" s Hanou Maciuchovou.** Pořad pražské Violy. Poř. Kontakt Forum v klubovně české školy Komenský, Sebastianplatz 3, 1030 Vídeň.
- 14. 3.** úterý, 19.00 hod. opereta **Mamsell Nitouche**, česká škola Komenský, Sebastianpl. 3, 1030 Vídeň. Poř. Vlastenecká omladina, objednávky vstupenek: po - čt 8-17 hod, pá - 8-12 hod, tel: 294 77 21 a 294 20 84 p. J. Holub.
- 17. 3.** pátek, 19.30 hod. **F.R. Čech: Dívčí válka - komedie, pořádá Kulturní klub v české škole Komenský, Sebastianplatz 3, 1030 Vídeň. Objednávky vstupenek: Jana Pelzer 71 86 016.**
- 25. 3.** sobota 16.00 hod. **Filmové odpoledne**, pořádá Menšinová rada ve Slovanské besedě.
- 28. 3.** úterý, 19.30 **Máchovské nokturmo**, klubovna české školy Komenský Vídeň 3., Sebastianplatz 3, Jaroslav Kolář 87-99-712.
- 29. 3.** středa, 18.30 hod. **Hoši od bobří řeky**, klubovna české školy Komenský Vídeň 3., Sebastianplatz 3, Jaroslav Kolář 87-99-712.
- 01. 4.** sobota 18.00 hod. **J.A.Komenský** pořádá Menšinová rada ve Slovanské besedě.
- 07. 4. - 15. 4.** **Drago Jancar - Hallstatt** Di- Sa 20 Uhr. divadlo Brett tel: 587 06 63, fax: 586 91 55, theaterbrett\Eunet.at, www.theaterbrett.at
- 09. 4.** neděle **Telč** - jednodenní zájezd společně s Austro-Bohemia, odjezd 7,30, Sebastianplatz 3., 1030 Vídeň, Znojmo-Telč, příjezd Vídeň kolem 20. hod., cena ATS 250,- fax: 8123650 nebo 5263779 **Nezapomeňte pas!**
- 06. 5.** sobota, **MATHAUSEN**, výročí konce II. sv. války, zájezd, pořádá Menšinová rada.
- 09. 5.** úterý 18.30 **Hilsneriáda a TGM, film a diskuze. Pořádá Kulturní klub v prostorách Českého centra**
- 17. 6. - 18. 6. - so, ne. Slavnost růže** -dvoudenní zájezd společně s Austro-Bohemia, možnost návštěvy zámeckého divadla: W. Shakespeare Veselé paničky winsorské, rež. Jiří Menzel. Autobus, hotel se snídaní á 650,- ATS, záloha 500,- ATS na Kto.Nr.: 00659124804 BLZ 20151 Bank Austria Wien. Přihlášky a info Austro-Bohemia, Fax: 8123650 nebo tel:523779. **Nezapomeňte pas!**
- 22.-25. 6.** Okresní muzeum Mladá Boleslav: Setkání krajanů z Mladoboleslavska. Okresní muzeum PhDr. Jaromír Jermár, 293 01 Mladá Boleslav - hrad, CZ, tel:326 25616, fax: 326 22542 Přihláška, ceník hotelu a další informace v kanceláři klubu
- Všesokolský slet Praha**
 22 - 29. 06. Sletové dny kultury
 27.- 28. 06. Sletové dny vědy
 27.- 29. 06. Sletové dny sokolské všestrannosti a sportu
 30. 06. Sletový den turistiky
 30.06 - 02. 07. Hlavní sletové dny
 01.07.15,00hod. Program sletových skladeb na Strahově
- 9. - 13. 8. Světový kongres SVU Washington USA.**
 Kontakt: SVU prezident Míla Rechcigl,tel.: 301-991-722
- 26. - 29. 10. Česká pouť do Říma** - Itálie, hlavní pouť k slavení Velkého jubilea, cesta letadlem, hotel s polopenzí, česko-německý průvodce, cena : ATS 9.800,-, záloha: ATS 2.000,-. (pro mládež sleva podle počtu), organizace: Pass. Pavla Carmignato Novotny Informace a přihlášky: Katolická Mission für Tschechen, Hagenmüllergasse 31, 1030 Wien.